

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
187. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat

1933. évi augusztus 19

ELFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Az ágens és az árulók

A Skoda-perben a hadbíró ítéletet hozott és ezzel lezárta az utóbbi évek legnagyobb botránypörének aktáit. A vádlott öt esztendőre ítélt és sirva ment vissza cellájába.

Ezek után azt kérhetnők, — és azt hisszük, az egész ország közvéleményének nevében tényleg ezt, — hogy kezdjék meg végre a Skoda-ügy nyomozását, vizsgálatát, tárgyalását.

Mert az, ami eddig lezajlott, az nem a Skoda-per volt, nem a sokmilliárdos ágyuszállítók pere, nem a százezeres hiányok pere, nem az érdekeltek, részes, megvesztegetett hatalmasak pere, nem a közérdeket megsejtítő nagy bírósági gyehennának a pere, hanem egy jelentéktelen, szegény, idegbajos, sirógörcsöt kapó osztrák ügynöknek, Seletzki Brunónak a kálváriája.

Nem azt akarjuk ezzel mondani, — már csak a hadbíróval szemben való tiszteltetésünk is kizárná az efféle véleményt, — hogy Seletzki Bruno nem bűnös. De ha bűnös, akkor nem ő az egyedüli bűnös. Nem is lehet. Mert a Skoda-ügy óriási szövevény, események, emberek szinte betekinthetetlen hálatával.

Ha Seletzki bűnös, akkor legföljebb üzérkedett, ügyeskedett, ravaszkodott, boltokat akart csinálni. Megtett mindent, amit egy ágyugyári ügynök idegen országban, amelyet félig-meddig gyarmatnak tekint, meg szokott tenni.

Ellenben a többi bűnösök ezerszer vétkesebbek nála, mert ezen a földön születtek, ennek az országnak vezető személyiségei, honfiak a hazában, irányítván 18 millió ember gazdasági és erkölcsi életét, véleményét, érzelmi világát.

Seletzki legföljebb ügyeskedő, peches ágens. A többiek viszont... árulók.

Ezért tehát az ötesztendő ítéletnek megrázó hatása volt a tömegekre. Mindenki tudja azt, hogy nem őt, hanem ötven, vagy talán száz esztendőre kellett volna kiosztani. Am hol vannak a vádlottak? Hol vannak a nagy bűnösök? Hol vannak a patentírozott hazafiak?

Olyan a látszat, mintha egyedül ez a szétesetlen Seletzki felelné mindenért, mintha ő lenne a bűnbak. Tehát a közvélemény felforgatkozik. Annál inkább, mert a tárgyaláson Seletzki Bruno figurája igen kedvező megvilágításba került, az öt évre ítélt ágyugyárokból Grál-lovagot faragtak a vallomások.

A tömeg megnyilatkozása, megsejtési képessége, ítélete pedig ritkán téved. Az öt esztendő, amit zokogva vett tudomásul Seletzki Bruno, megrázó ítélet. De a közvélemény még elégedetlenkedik.

Új vádlottakat, új tárgyalásokat, új ítéleteket vár. Az országnak nem az az igazi érdeke, hogy a dolgok elhallgattassanak, hanem az, hogy napvilágra kerüljön minden. Annál inkább, mert az elhallgatás ugyanis csak a pokra szól. Rosetti, Seletzki védője, aki egyben Románia legtekintélyesebb ügyvédje is, már bejelentette, hogy a védői kar magáévá teszi Seletzki ügyét és szörnnyű leleplezéseivel a világ közvéleményéhez apellál.

Az igazságot nem lehet elárni. És az igazság nem is lehet ártalmas.

Ezt már a régi rómaiak is belátták. S ami Rómában 2500 évvel ezelőtti jogi alaptétel és bölcselmi axioma volt, az a harmadfelezeres utódoknál és Bukarestben sem lehet eldobni való babarongy:

Fiat justitia, pereat mundus!

Ezért azután most, amikor verdíkt lett az 5 évi fegyház, az igazság vágyának ellenállhatatlan érzésétől hajtva, meg kell kérdeznünk: — Az ítélet már megszületett... de hol vannak a tettesek?

A kormány elrendelte ugyan a moratóriumot, de hajlandó a hitelezőkkel tárgyalni

A transzfert az ellenzéki sajtó nagyrésze is helyesli

Arzuhanással reagált a tőzsde

A belföldi kötvénytulajdonosokat károsodás nem éri

Bukarest, augusztus 18.

Noha a kormánynak a transzfermoratóriumra vonatkozó rendelete és ennek a rendeletnek a magyarázata meglehetősen világos, a közvéleményben a moratórium mégis tévhitre adott okot. Ime, néhány szükséges felvilágosítás:

KÜLFÖLDI ÉS BELFÖLDI HITELEZŐK

Mit jelent maga a rendelkezés?

A kormány határozata értelmében az állam és az állami intézmények külföldi adósságainak esedékes részleteit, éppen úgy mint eddig is, lejben letétbe helyezik a Nemzeti Banknál. Azonban

a Nemzeti Bank ezeket a lej-összegeket ezentúl nem váltja át devizára, hanem a hitelezők rendelkezésére magánál tartja.

Tehát: az állam ezentúl nem teljesíti azt a kölcsönszerződési kötelezettségét, hogy az esedékességeket külföldön, devizában

fizesse ki, hanem csakis belföldön, a Nemzeti Banknál és lejben fizet.

Tehát a belföldi kötvénytulajdonosokat semmi károsodás sem éri, hiszen a szelvényeket és a sorsolásra kerülő címleket eddig is belföldön és lejben váltották be.

Ebben a külföldi hitelezők nem jutnak majd pénzhez, mivel a lej, amiben a summákat kapnák, nem tudják kivinni az országból, másrészt a kormányrendelet előírja, hogy csakis román tulajdonosoknál kaphatják meg követelésüket és nem pénzben. A tartozásnak a Nemzeti Banknál való letéteményezése tehát a külföldi hitelezők szempontjából csak jelképes intézkedés.

TÁRGYALÁSOK A HITELEZŐK-KEL

Azok az államok, amelyek Romániához hasonlóan igénybevétele a transzfermoratórium

tórium fegyverét, tárgyalásokat kezdtettek a külföldi hitelezőkkel kiegyezés céljából.

Románia kétségtelenül ugyanezt az utat választja,

mert hiszen a mai szigorú intézkedés csakis átmenetinek képzelhető el. Ha a kormány nem volna hajlandó a kiegyezésre, akkor semmi értelme sem lenne a román kiküldöttek és a külföldi hitelezők között szeptember 5-en megkezdődő tárgyalásoknak.

Románia hírek szerint két feltételhez kötötte az egyezséget.

Az első az, hogy a külföldi államok módosítsanak a legutóbbi kölcsönök feltételein. A második pedig az, hogy vegyék tekintetbe Románia átutalási nehézségeit éppen úgy, mint ahogyan tekintetbe vették a többi adós államoknál is.

A moratórium főcélja: megvédeni a lej stabilitását

Kormánykörök hangsúlyozzák, hogy a moratórium nem a külföldi adósságok törlesztési megtagadásának előjátéka, hanem a pénzügyi stabilizáció érdekében tett intézkedés. A transzfermoratóriumot éppen azért kellett életbeléptetni, nehogy később Románia a fizetések végleges megtagadására kényszerüljön.

Mert hiszen, ha elejtették volna a moratóriumot s ilyenképpen feláldozták volna a stabilizációt, akkor

ezzel az egész gazdasági életet egy zűrzavarba kergették volna, hogy a kincslár és a költségvetési helyzet az

adósságnak még a Banca Natională-nál való, lejben történő letéteményezését sem engedte volna meg.

A helyzet e pillanattól pontosan a következő:

A külföldi kölcsönök papírjainak bel-

földi tulajdonosai tovább kapják követeléseiket, akárcsak eddig is. A külföldi tulajdonosok követelését pedig őrzi a Nemzeti Bank, de a summákat nem fizeti nekik még lejben sem.

Mindaddig, amíg a külföldi hitelezőkkel megállapodás nem jön létre, addig

a deponált összegeknek kifizetéséről semmiféle formában sem lehet szó.

Hogyan fogadja a román közvélemény a moratóriumot

A román közvélemény hangulatát vizsgáló bukaresti sajtó általánosságban helyesli a kormánynak a külföldi fizetések beszüntetését elrendelő intézkedését.

A KORMÁNYSAJTÓ

leszögezi azt, hogy Románia nem cselekedhetet másképpen, mert anyagi összeroppanása lehetlenné tette azt, hogy a világválság mélypontján megfelelhessen azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket a gazdasági virágzás idején vállalt.

— Ha a szelvényeket az import részére szánt devizákból tovább fizettük volna, ez az egész külfölddel való kereskedelmünket megölte volna — írja a Dreptatea. — Így tehát a külfölddel való egyes egészséges gazdasági összeköttetések szempontjából is jól jött a kormány intézkedése.

A NEAMUL ROMANFSC,

Jorgának a lapja, miután ismerteti a kormányrendeletet, kételkedik abban, hogy a kormány mindent elkövetett volna a rendelkezés kikerülésének céljából.

— Jugoszlávia is ugyanerre az eredményre jutott ki — írja a lap. — De

előzetesen megszerezte a hitelezők hozzájárulását. A mi kormányunk jobbnak látta egyoldalú intézkedéssel beszüntetni a fizetéseket. Ezzel súlyos hibát követett el.

A cikk konkluzióképpen hangsúlyozza azt, hogy Románia a külföldi tőkével véglegesen megszakította kapcsolatait.

A TARA NOASTRA

Goga pártjának hivatalos lapja helyesli a kormány intézkedését, hangsúlyozva, hogy nem lehetett mást cselekedni. Legföljebb azt hibáztatja, hogy a kormány erre a lépésre már nem előbb szánta el magát.

AZ INDREPTAREA

Averescu marsall lapja a transzfermoratórium alkalmából élesen támadja a kormányt, amely eddigi szerencsétlen pénzügyi és gazdasági politikájával tönkretette a belföldi, a transzfermoratóriummal pedig a külföldi hitelt. Az Indreptarea szerint a felelősség egyedül és kizárólag a kabinetet terheli.

—...a közadósságok fizetésének felfüggesztése megfelelhet talán a nemzetiparasztpárti koncepciónak, de nem felelhet meg az ország érdekeinek, melyeket a mai

rendszer demagógiája és tehetetlensége sohasem is értett meg.

A VIITORUL

az oliverálispart hivatalos lapja csak ismerteti s még nem kommentálja a kormány rendeletét. Ugyanis a párt vezetőisége csak szerdán ül össze s ekkor dönt majd arról, hogy miféle álláspontot foglaljon el a kérdésben. Ellenben az esedékes összegeknek a Nemzeti Banknál való blokálasát súlyosan elítéli a lap, mert a blokálasból, a Viitorul szerint, semmi haszon, ellenben kettős kár származik.

Először veszteséget szenvednek a hitelezők, akik minden blokálas ellenére sem kapják meg pénzüket, másodszor pedig veszteséget szenved az egész ország, a melynek pénzforgalma a blokálas következtében csökkenni fog, ami kereskedelmi válságot és drágulást idéz elő.

AZ UNIVERSUL

hehlyteleníti a fizetések felfüggesztését s a pénzügyminiszter intézkedését időszerűtlennek tartja. A lap ennek ellenére sem él súlyos kritikával, mert a rendelkezés mögött egyrészt Titulescu áll, másrészt a kérdést nemzeti ügynek tekint, amellyel

kapcsolatban még a legsúlyosabb kifogásokat is csak szordinósan lehet hangoztatni.

A DIMIENATA ÉS AZ ADEVERUL helyeslik a kormány intézkedését.

Árzuhanás a bukaresti tőzsdén

A külföldi események átutalásának felfüggesztése a bukaresti tőzsdén a stabilizációs és a fejlesztési (desvoltare) kölcsönök értékpapírjainak komoly áresését vonta maga után. A többi papírok azonban nem inogtak meg, hanem szilárdan tartottak.

Sokan azt várták, hogy a moratórium következtében az arany ára rohamosan emelkedni fog. Ez nem következett be, a Napoleont 805-tel jegyezték.

AZ ANGOL KÖTVÉNYTULAJDONOSOK PANASZKODNAK

A román transzfermoratórium híre nagy izgalmat keltett a londoni román kölcsönkötvények tulajdonosai között. Az érdekeltek már értekezletet is tartottak, amelyen elhatározták, hogy erőltet lépéseket tesznek Romániával szemben.

Az értekezlet leszögezte, hogy méltányolni tudja azokat a gazdasági nehézségeket, amelyek Romániát erre a lépésre kényszerítették, meg kell azonban állapítani, hogy az az eljárás, amivel Románia a transzfermoratóriumot bejelentette, nagyon kínos volt. A román kölcsönkötvények tulajdonosait éppen most hívták össze egy párisi értekezletre, hogy tudomásukra hozzák Románia nehéz gazdasági helyzetét s hogy a kölcsönösszerződés kötelezettségein való enyhítés kérdéséről tanácskozzanak. Romániában jól tudták, hogy ez az értekezlet előkészítés alatt van s mégis éppen most állították ilyen nehéz helyzet elé a kötvénytulajdonosokat.

A párisi értekezlet azért meglesz, mert a kötvénytulajdonosok azt remélik, hogy rövidesen a román kormány is jobb belátásra jut s elfogadja azt a közvetítő javaslatot, amit a kötvénytulajdonosok a békés egyetértés érdekében tesznek Romániának.

Tartott terményárak

Temesvár, augusztus 18.
A bányási terménytőzsdén az árak tartottak: prompt buza 335, tengeri 160, export csak a Dunán, Ausztriába és Csehszlovákiába, rozs 240, árpa 145, zab 170, korpa, zsák nélkül 80, repce 650, tökmag 600, lencse, minőség szerint 450—480.

A budapesti újságíró-kongresszusért — köszönet

Budapest, augusztus 18.
Antal István sajtófőnök csütörtökön délelőtt nyújtotta át a Magyar Újságírók Egyesülete elnökének, Márkus Miksának azt a köszönő levelet, amit Gömbös miniszterelnök intézett Márkushoz, a Budapesti tartott nemzetközi újságíró kongresszus már is látható eredményeivel kapcsolatban.

A miniszterelnök meleg hangon mond köszönetet Márkus Miksának és a magyar újságírói karnak azért a munkáért, amit a kongresszussal kapcsolatban végeztek. Ennek a munkának az országra annyira hasznos eredménye — írja Gömbös — már is nagyon érezhető, mert azóta a külföldi sajtó hangja egyre megértőbb, barátságosabb és biztatóbb Magyarországgal szemben.

Levetkőztették a turistákat a karánsebesi havasokban

Temesvár, augusztus 18.
Kellemetlen kalandja volt Rajkovich György, Rajkovich Antal, Putzolt Hubert, és Gies Lugosi fogtechnikusoknak, akik a keddi ünnepen a karánsebesi havasokba mentek kirándulni. Utközben találkoztak két cigányképpü, fegyvert viselő emberrel, akik erdőőröknek adták ki magukat és vesztőkül ajánlkoztak.

A fiatal emberek nem fogadták el az ajánlkozást, hanem egyedül indultak az erdőségnek. Amikor a rengeteg melyén voltak, a két sötétképpü férfi ismét előbukkant és fegyvert fogott rájuk.

A fogtechnikusokat meztelenre vetkőztették, majd ruhátlanul szélnek bocsátották őket.

A fiatal emberek valami uton-módon kikászálódtak az erdősegből és kalandjukról sietve jelentést tettek a rendőrségnek. A nyomozás folyik.

Ötévi fegyházbüntetéssel sújtotta a hadbíróóság Seletzkit

A védetem fényképfelvételek és gramofonlemezek nyilvánosságra hozatalával fenyegetődzött

Seletzki az ítélet hallatára sirva fakadt

Bukarest, augusztus 18.

Seletzki Brunónak, a Skoda-gyár bukaresti főmegbízottjának hetek óta tartó bünperében a bukaresti hadbíróóság szerdán kihirdette az ítéletet. A védőbeszéd befejezte után Pomponiu ezredesügyész megegyeztet felszólalt és rendkívül éles hangon, az egész tárgyalási hangnemen szembeszökően ellenkező ítéletet sújtott Seletzki ellen.

E beszédre a védők nevében Radu Rosetti válaszolt. A kiváló ügyvéd hivatkozott arra, hogy Seletzki csak bűnbak, az ügybe magasállású emberek vannak bekeverve.

Fényképeink vannak a Seletzki ügy titkos okmányairól és olyan gramofonlemezekkel rendelkezünk, amelyek magas állású és előkelő politikusoknak a Szóda-ügyben folytatott bizalmas beszélgetéseit örökítették meg. Ha Seletzkit elítélik, ezek a fényképek a világ minden táján meg fognak jelenni s a moziban előadhatják a

titokban készített lemezeket. Hadd lássa a világ, miképpen rendezték meg a boirányt. Védőtársaimmal együtt mindent meg fogunk tenni az igazság kiderítésére.

Végül Seletzki szólalt fel, azt mondván, hogy a harctéren félkarjának elvesztése nem fájt annyira, mint az erkölcsi sebek, amelyeket ebben a perben kapott.

A bíróság tagjai a késő délutáni órákban vonultak vissza tanácskozára. Az ítélet meghozásánál a bíróság a következő kérdésekben az alábbiak szerint döntött:

1. Bűnös-e Seletzki az irodáján a kamazott hatósági pecsétek eltávolításában?

Válasz: Egyhangú nem.

2. Bűnös-e a mérnöki iroda pecsétjeinek eltávolításában?

Válasz: 3 igen, 2 nem.

3. Vannak-e enyhítő körülmények?

Válasz: 3 igen, két nem.

4. Ostromállapot ideje alatt történtek-e ezek?

Válasz: egyhangú igen.

5. Bűnös-e Seletzki az állam biztonságát érintő katonai okmányok megszerzésében?

Válasz: 3 igen, 2 nem.

6. Ostromállapot ideje alatt történt-e ez?

Válasz: Egyhangú igen.

7. Vannak-e enyhítő körülmények?

Válasz: 3 igen, 2 nem.

E kérdések és válaszok alapján a hadbíróóság a büntetőtörvénykönyv 201. a katonai büntetőtörvénykönyv 258. és a kémkedésről szóló törvény 8. szakasza alapján katonai okmányok illetéktelen megszerzése s megőrzése miatt

5 évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Seletzki, aki az ítélet kihirdetésénél a katonai perrendtartás értelmében nem lehetett jelen, Pomponiu ezredes közölte a verdiktet, amelyet az elítélt zokogva vett tudomásul.

A vádlottat az ítélet után nyomban a jilvai fegyházba szállították.

Codost és Rossit Páris örömmámorban fogadta

A két repülő Páris városa aranyérmét is megkapta

Páris, augusztus 18.

Codos és Rossi, a kisázsiai utról visszatérő francia világrekorder-pilóták szerdán délután a Páris melletti „Le Bourget”-i repülőtérré érkeztek.

A világhírű repülőket színpompás ka-

tonai és polgári parádéval fogadták. A pilótákat diadalmenetben kísérték a városzházig, ahol Páris városának aranyérmét adták át nekik.

A francia főváros közönsége melegen ünnepelte a kitüntetett repülőket, akik az aviatikának újabb dicsőséget szereztek.

Pop Jonel elé járulnak a Magyar Szó kenyértelenné vált munkatársai

A belügyi államtitkár Nagyváradra érkezett

Nagyvárad, augusztus 18.

Csütörtökön este Nagyváradra érkezett Pop Jonel belügyi államtitkár, aki aláírta azt a táviratot, amely a Magyar Szó című lap beszüntetését rendelte el.

Érthető, ha az államtitkár érkezését egész Nagyváradon feszülten várták, mert a beszüntetett magyar lap szerkesztősége

küldöttségileg készült felkeresni Pop Jonel, hátha végre magyarázatot kap: miért is szüntették be a lapot és vették el egy csomó ember kenyerét? Szóvá tézik Pop Jonel előtt a Kövér Gusztáv ügyét is, valamint Dóczy malmosát, akit nemrégiben utasítottak ki Biharpuspökből a Kövér Gusztáv kiutasításához teljesen hasonló körülmények között.

A regáti cukorgyárak nem tudnak az erdélyi piacon dolgozni

Ez az oka, hogy bár a kartell felbomlott, a cukor ára ma is magas

Csikszereda, augusztus 18.

Azt már a fogyasztók hatalmas tömege is nagyon jól tudja, hogy az a híres cukorkartell, amely körül annyi harc dult annak idején, felbomlott. Jelenleg a romániai cukorgyárak nincsenek kartellben, tehát annak rendje és módja szerint felvehetik egymással a versenyt azok szerint a törvények szerint, amelyeken a szabadverseny alapszik. Érthető, ha a kartell feloszlásának hírére a fogyasztó közönség nagy üdvíadalommal fogadta, mert mindenki azt hitte, hogy most már olcsóbb lesz a cukor, mert a gyárak között megindul a verseny.

Csikban ennek ellenére az történt, hogy a cukor ára a kartell felbomlása után sem esett, illetve a beállott olcsóbbodás olyan jelentéktelen, hogy a fogyasztók szempontjából számba sem jöhet. Sokan kíváncsiak, hogy mi lehet ennek az oka és joggal. Pedig a magyarázat nem is olyan titokzatos, mint ahogyan hihetné az a naiv fogyasztó, aki nincs, mert nem is lehet tisztában a nagyüzemek számtalan furfangos kereskedelmi taktikáival. Ime az egyszerű magyarázat: cukorverseny tulajdonképpen nincs. Az egész Székelyföld cukorkereskedelmét a botfalusi cukorgyár tartja a kezében, sőt szinte az egész

erdélyi cukorkereskedelmet. Amikor a verseny megkezdődött, nyomban a kartell felbomlása után érdeklődtek az erdélyi fogyasztópiacok után a regáti cukorgyárak is, azonban olyan hatalmas garanciákat követtek azoktól a kereskedőktől, akik lerakatokat akartak létesíteni, hogy a szerződések nem jöhettek létre. A botfalusi cukorgyár, amelyhez a marosvásárhelyi is tartozik, ezt a helyzetet használta ki ügyesen és fürgén. Hirtelen felállította a maga lerakatait, előnyösebb feltételeket nyújtva a kereskedőknek, mint a többi cukorgyárak. Az árakat azonban megtartotta s így azt az engedményt, amit a kereskedőkkel szemben a lerakatok létesítésénél adott, busásan behozza azzal, hogy biztosította magának a piacot a régi árak mellett.

A regáti gyárak Erdélyben és különösen a Székelyföldön nem tudnak piacot hozni.

mert szállítási és egyéb költségeik mellett a már telített piacon nem tudnának olyan mennyiségű cukrot elhelyezni, hogy az kifizetődjék nekik. Verseny tehát ma sincs, minden maradt a régiben azzal a különbséggel, hogy

a fogyasztó különként mégiscsak ka-

pott két lejt, a kiskereskedő pedig ma is alig keres a cukron valamit. Olcsóbb a cukor csak abban az esetben lenne, ha valamelyik regáti cukorgyár vállalná az esetleges kockázatot és a vele járó harcot és cukorlerakatokat állítana be az erdélyi városokba. Hírek szerint van is erre valami készség.

Néhány edélyi városban élénkül a versengési kedv. Tartani lehet azonban attól, hogy abban a pillanatban, amikor valóban zuhanni kezd a cukor ára, a cukorgyárak hirtelen újra meggondolják a dolgot és visszaállítják a kartellt.

A griviței-per és Nagyvárad

Nagyvárad, augusztus 18.

A griviței munkások perével kapcsolatban Nagyváradon is tiltakozó íveket közzétesznek, amelyeket eddig több mint kétezren írtak alá.

A Mezőgazdasági Szindikátus egyeztet

Nagyvárad, augusztus 18.

A mezőgazdasági adósok és hitelezők közötti feszült helyzet az adósságrendező törvények nyomában nemhogy enyhült volna, hanem még mérgesedett. Ez természetesen úgy az adósokra, mint a hitelezőkre káros következményekkel járt s így a nagyvárad Mezőgazdasági Szindikátus elnöke, Pop József tervezetet dolgozott ki, amelynek alapján a két egymással szembekezdült osztály mindkét félre kedvezően egyezhetne ki.

A terv végrehajtására Nagyváradon a Szindikátus egyeztető bizottságot alakított s egyben megküldötte a tervezetet az összes nagyobb városoknak is, hogy az egyeztető bizottságokat, a tervezet szerint, mindenütt megalakíthassák.

NAGY TÁRSASUTAZÁS CSEHSZLOVÁKIA

VILAGHIRU FURDŐHEZ ÉS IPARI GÓCPONTJAIHOZ. — RENDEZI: A B. L. UTAZÁSI OSZTÁLYA.

Aug. 26—szept. 3. (9 nap)

PARATLANUL OLCSÓ: III. OSZTÁLYON CSAK LEJ 5.850. II. OSZTÁLYON 1000 LEJJELE TOBB. — KÉRJEN MÉG MA PROSPEKTUST!

Magyarország elfogadta a „gabona-adót”

Budapest, augusztus 18.

A magyar minisztertanács legutóbbi ülésén elfogadta az úgynevezett „gabona-adó” rendeletet, amelyről már megemlékeztünk akkor, amikor mint terv felmerült.

A rendelet lényege az, hogy a mezőgazdák adóterheiket kiegyenlíthetik gabonával is. A kormány a gabonát az állami magtárakban gyűjti össze s aztán maga értékesíti.

A rendelet a mezőgazdák helyzetén való sejtést célozza.

Japán Angliával szemben dumpingbe kezd

Tokió, augusztus 18.

Anglia és Japán közötti kereskedelmi háború van kitörőben. A japán sajtó nyilván a kormányt támadja, amely elutasítja és kiméltelen támadásokat intéz Anglia ellen, amely a maga és gyarmatai olcsó áruival akarja szorítani a japán árukat. Japánnak különösen a délamerikai piacok elvesztése fáj.

A japán hazafias egyesületek most elhatározták, hogy késhegyig menő harcot folytatnak minden angol áru ellen. Ugyanakkor a kormány is megette a szükségesnek tartott intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy a japán áruk felvegyék a verseny a terjeszkedő angol árukkal.

A németek újabb gabonavételi ajánlatot tettek

Bukarest, augusztus 18.

Megírtuk már, hogy egy német kereskedelmi vállalat ajánlatot tett a román gabonatermés megvételére.

Az ajánlatot a kormány emlékezetesen elutasította.

A német cég ma újabb ajánlattal fordult a kabinethez.

Kirchhold német követtségi megbízott ezzel kapcsolatban ma hosszabb látogatást tett Madgearu pénzügyminiszternél és Tilea államtitkárnál.

Németországban becsukják a titkos klubokat

Berlin, augusztus 18.

A nemzetiszocialista kormány újfajta munkához fogott. Politikailag kellően megerősítette a helyzetét azzal, hogy felretolta az ellenzéki pártokat, teljesen elfojtotta a szociáldemokrata és kommunista megmozdulásokat, a katolikus centrumot pedig véglegesen felreálította a politikai életből a Rómában kötött konkordátummal. Így aztán, amint jelentésünk mondja, van már érkezése arra, hogy a forradalom fővárosának hallatlanul lezüllyedt erkölcsi nivóját fölemelje a nemzetiszocialista erkölcsi ideál magaslatáig.

Szerdán megkezdődtek Ber'linben az erkölcsrendészeti razziák. A rendőrség és a nemzetiszocialista rohamosztatok sorra zárták az összes masszázsalonokat, szépgyógyászati intézeteket, titkos klubokat és egyesületeket, amelyek a bevallott cégeredményük mögött az utóbbi évek alatt szinte nyilván szolgálták a titkos prostitúció céljait. A rendőrség rengeteg ilyen intézetet lezárta és a fogolytáborokba szállították.

Egyes hírek szerint a Hitler-kormány nem tűri meg a nyilvántartott prostitúciót sem s az erkölcsrendészeti rendszabályok szerint a második a nyilvános házak elleni tiltakozás lesz a birodalmi fővárosból.

UJRA ÖNGYILKOS LETT PÁRISBAN EGY KIÜLDÖZÖTT ZSIDÓ BÍRÓ

Csak nemrégiben adták hírül a párisi sajtónak, hogy az egyik párisi szállodában öngyilkosságot követett el Freymuth Arnold volt német bíró és felesége.

Most aztán egy másik volt német bíró dobta el magát az életet ugyancsak egyik kisebb párisi szállóban. Talmann Walter mintegy két hónappal ezelőtt megölt ki Németországból. Párisban egy ideig nehéz munkával kereste meg a mindennapi kenyeret, de aztán nem bírta tovább és öngyilkosságot követett el.

Csak most kezdődik...

Seletzki védői feljelentették:

Uica tábornokot, Georgescu ezredet, az ügyészt és Marulis adófőnököt

A feljelentés okirathamisítással és hamis esküvel vádolja a per szereplőit

Bukarest, augusztus 18.

A Skoda-perben elhangzott ítéletről a B. L. mai számának második oldalán számolunk be. Lapzártakor az ítélet utáni hangulatkor még az alábbi jelentéseket kapjuk:

A TITKOS GRAMOFONLEMEZEK

Bukarestben a legnagyobb szenzáció erejével hatott Radu Rosetti ügyvédnek, Seletzki védőjének nyilatkozata, hogy a Skoda-per védői az esetben, ha véleményük szerint az ügyben nem az igazság fog érvényesülni, fényképeket és gramofonlemezeket fognak produkálni, amelyek román előkelőségeknek a perrel kapcsolatban tett nyilatkozatait tárják majd a világ közvéleménye elé. Ezzel kapcsolatban

a Tempo a következőket írja:

Hat gramofonlemez őriz a Skoda prágai központja. Ezeket a lemezeket Bukarestben vették fel azokról a beszélgetésekről, amelyeket Löwenstein, a Skoda igazgatója bukaresti tartózkodásának idején román előkelőségekkel folytatott. A felvételek mikrofon útján történtek, amelyek Löwenstein szoba ajtajának kinyitására kezdettek el működni s amelyek nemcsak a beszélgetés tartalmát, hanem még a hangáryalatokat is megörökítették ugyanígy, hogy misztifikációról nem lehet szó. A felvevőkészülék Skodaék tulajdonsága.

A gramofonlemezekkel egyidejűleg film felvétel készült a diskurzusról egy titkos felvevőgép segítségével.

Csehszlovákia első jogásza titokban végigfigyelte a Seletzki pert.

Utólag derült ki, hogy Zeka, a legnagyobb cseh jogász végigfigyelte az egész Seletzki tárgyalást.

Zeka jelenlétéről senki sem sejtett semmit, mert a cseh ügyvéd román névre szerzett belépőjegyet.

Zekának, mint tolmács, egy Csehszlovákiában élő román állott rendelkezésére. Zeka jelenlétéről Skoda bukaresti alkalmazottai sem tudtak.

Seletzki az ítélet ellen felebbezést nyújtott be, amelyet legjobb esetben is csak szeptember végén fognak tárgyalni.

Feljelentések pergőtüze

A legújabb jelentések szerint a Skoda perben hozott ítélet a botrányos fordulatoknak és a legkinosabb pereknek egész sorozatát nyitja meg. Így például Bukarestben a legkiáltóbb szenzáció erejével hatott az, hogy Seletzki védői a csütörtöki nap folyamán feljelentést nyújtottak be a hadbírószákhoz Uica tábornok, a Bukarestben székelő második hadtest parancsnoka és Pomponiu ezredes, katonai vádbiztos ellen, hamisítás miatt. A feljelentés indokolása az, hogy a generális és az ezredes Seletzkinék egyik vallomását meghamisították, olyan szavakat csempészve be a jegyzőkönyvbe, amelyeket Seletzki soha ki nem jelentett.

Ezzel egyidejűleg feljelentést tettek a védők Georgescu ezredes és Marulis Napoleon adóügyi főnök ellen hamis eskü büntetése miatt.

AZ ÜGYÉSZ IS SOKALJA

De még e feljelentéseknél is sokkal nagyobb szenzáció erejével hatott az ítéletnek az a mozzanata, mely Pomponiu ezredes ügyész személyével áll összefüggésben

és amelyet a kormányhoz közelálló Lupta hoz ma nyilvánosságra. Ismeretes, hogy a hadbírószákhoz Seletzki távollétében hirdette ki az ítéletet, amelyet azután Pomponiu közölt a vádlottal. Pomponiu a Lupta szerint az ítéletet a következő szavakkal hozta:

ta Seletzki tudomására:

— Ami magával történt, az szörnyűség. De hagyja, én fogom majd védeni magát!

A Lupta jelentése szerint az ügynek azonnali következményei lesznek.

Kuba után Ecuador

Az equadori kongresszus megbuktatta a köztársaság elnökét

Az államcsíny mögött valószínűleg itt is Washington áll

Newyork, augusztus 18.

Kuba után most Ecuadorban van kitörőben a forradalom. A baj itt is a köztársasági elnök személye, aki hosszabb idő óta diktátori hatalommal vezeti a kis állam ügyeit. A forradalmárok az elnök lemondását követelik s utána valami olyanszerű megoldást, mint Kubában.

A helyzet már odaért, hogy a kongresszus is foglalkozott az elnök lemondásának kérdésével és 20 szavazattöbbséggel kimondta az elnök eltávolításának szükségességét. A kormány erre a határozatra le is mondott, Nera elnök azonban megkötötte magát és hallani sem akar a távozásról. Természetesen készenlétbe helyezte a katonaságot. Quitóban, az állam fővárosában, fegyveres katonai járőrök cirkálnak, hogy csirájában elnyomjanak minden megmozdulást. A hangulat azonban annyira izzó, hogy az utcai harcok kitörése minden pillanatban várható.

Nem lehetetlen, hogy az equadori forradalom mögött is az Unió biztatása áll!

Katonaszökevények, akik revolverrel kényszerítik a soffírt, hogy megszöktesse őket

Szökés közben betörnek és 300 ezer lejt lopnak

Kolozsvár, augusztus 18.

A kolozsvári törvényszék csütörtök délelőtt foglalkozott Egri Valentin és Katona Pál katonaszökevények ügyével. Ugy Egri, mint Katona, a kolozsvári tüzérknél szolgáltak.

Még 1931-ben történt, hogy Egri az ezred áruaktárából egy revolvert és töltényeket lopott. Barátja, Katona Pál, akinek ugyancsak terhére volt a szolgálat, Egri biztatására elhatározta, hogy megszöknek. A két katona autótaxit kerített. Murádi Ernő soffírnak, a gépkocsi vezetőjének 120 lejt előleget adtak, hogy Nagyváradra vigye őket. Murádi Bács közszéknél megállította a gépkocsit, azzal, hogy csak a teljes viteldij kifizetése után megy tovább.

Egri ekkor revolverrel kényszerítette a soffírt, hogy adig vigye, amíg a benzint

tart.

Csucsánál aztán kifogyott a benzin. Itt visszavették a soffírnak adott 120 lejt és a pénzért benzint vásároltak. Egri leveletette katonaruháját és a soffírruhájába öltözködött.

A társaság időközben Nagyváradra érkezett, ahonnan a soffír hazamenekült. Az ügy azzal folytatódott, hogy Egri betört egy páradi gyárba és a kasszából 300 ezer lejt lopott.

Később a pénzből, fuvardíj fejében, 10 ezer lejt küldött Murádinak Kolozsvárra, a soffír azonban nem kapta meg az összeget. Közben ugyanis feljelentés érkezett a nagyváradai rendőrségre, mire a pénz táviratilag lefoglalták. Kevéssel ezután Egri, majd Katona is a hatóság kezére került.

A hadbírószákhoz Egri annakidején a szö-

késért és a lopásért 9 évi börtönre ítélte. Egri ugyanis Magyarországra akart szökni, de terve, váratlan lefogása miatt, meg hiúsult.

A törvényhozás a tárgyalásán Egri két és fél évi, Katonát pedig hathónapi elzárással sújtotta.

A liberális-párt és Argetoianu a transzfér ellen

Bukarest, augusztus 18.

Lapzártakor jelentik:

A Viitorul, a liberális párt hivatalos lapja, csütörtökön végre állást foglalt a transzferről. A transzfér kérdésében, leszögezve azt, hogy Románia hitelét erősen rontó kényszer intézkedés csakis a kormány katasztrófális gazdaságpolitikájának következményeképpen jöhetett létre. A Viitorul a kormány azonnali távozását és a párt uralomra hívását követeli. Argetoianu volt pénzügyminiszter az Adeverulban nyilatkozott a transzferről, azt állítván, hogy

a kincstár teljesen üres és a kormány emiatt kényszerült a súlyos elhatározásra.

Argetoianu szerint a külföld el volt készülve erre a lépésre.

Roosevelt légiflottája viszonzozza a Balbo látogatást

Washington, augusztus 18.

Az amerikai lapok csak most adják hírül, hogy Roosevelt elnök a Balbo „Azurflottájának” látogatása alkalmával bejelentette azt a szándékát, hogy az amerikai légiflottát, hasonlóan, világkörüli utra küldi s szeretné, ha Olaszország szívesen venné a Balbo-látogatás viszonzását.

Az amerikai légiflotta a legújabb típusú vizi repülőgépeket küldene ki erre a „kirándulásra”. Ezeknek az új típusú amerikai gépeknek a teljesítménye sokkal nagyobb, mint az olasz repülőgépeké s így Balboék eddig egyedülálló rekordteljesítményét az amerikaiak egészen biztosan meg fogják dönteni.

... és most napfürdő

Vegyünk lég- és napfürdőt minél gyakrabban, azonban sohasem nedves testtel és csak akkor, ha előzőleg erősen bedörzsöltük magunkat NIVEA-CREME vagy OLAJ-jal. Mindkettő meggátolja a bőr fájdalmas leégését. Elősegíti a lebarnulást még borult időben is. — Meleg időben a NIVEA-CREME kellemesen hűsít, hideg napokon pedig a NIVEA-OLAJ megóvja az erős lehűléstől.

CREME: Lei 16.- — 72.- / OLAJ: Lei 53.- — 85.-

VILÁGPOLITIKA

A japán-amerikai háború küszöbén

Néhány hét óta az egész világ fokozott figyelmével a távoli Csendes-óceán óriási vízei felé irányul. A japán hadiflotta június elején óta nagy hadgyakorlatokat végez. A gyakorlatokon a japán császár — ez az első hasonló eset! — személyesen részt vesz. De talán még jelentőségesebb az a körülmény, hogy a nagyszabású gyakorlatok a Fülöp-szigetek közelében fognak lejátszódni, melyek tudvalevőleg az Amerikai Egyesült Államok birtokában vannak.

A flotta gyakorlatoknak tüntető jellege elvitázhatatlan. Felelet akar lenni az amerikai flotta-összpontosításnak, a Hawaii szigeteknél a shanghai bonyodalom idejében.

Ehhez még hozzá kell venni, hogy Amerikában július elején 72.000.000 dollárt engedélyeztek, mint pótköltséget elsősorban a csendes-óceáni hajóraj kiépítésére.

Rövidesen rá a japán parlament egy három évre szóló flottaépítési programra 680 millió yent szavazott meg.

Álmélkodva hallja a békés polgári olvasó a niasztó híreket, a szédültes nagy számokat és elképedve kérde: Mi van a Kellogg-paktummal, hol van a Népszövetség, mi lesz a világbékével és különösen az általános leszereléssel?

A Csendes-óceán problémája az utolsó évtizedeken mindgyakrabban a világpolitika előterébe került. Az Egyesült Államok és Japán közötti viszály, mely végső célja a Nagy Óceán felett való hegemonia, sem új keletű. E század elején aránylag rövid idő alatt, az Egyesült Államok megszerzik a Hawaii-, a Samoa- és végül a Fülöp-szigeteket és így érdekszférájukat az óceán másik oldalára, az ázsiai kontinensig kiterjesztik. Rövidesen élénk részt vesznek már Keletázsia gazdasági életében a óriási tőkéket fektetnek be kínai vállalatokba; magukhoz ragadják szinte korlátlanul a forgalmat és a hajózást a két kontinens között.

Az évek folyamán azonban, különösen a világháború után Japán mindinkább szélesebb teret szorít gazdasági tevékenységének a Csendes-óceán nyugati partvidékén és komoly vetélytársra lett Amerikának, különösen a kínai piacon. Ez talán a két nagyhatalom közötti viszálynak egyik főoka. Elmergésztette azonkívül a két állam közötti jóviszonyt Amerikának, törvényben is lefektetett tiltakozása, illetve védekezése a sárga fajok bevándorlása ellen.

A világháborúban Japán az antant oldalán vett részt és azért a versaillesi békeben megkapta az egykori német Karóinok, Mariannok és Marschall-szigetek felett a mandátumot. Japán hatalmi érdekeire így a Déli tengerbe is belenyúl, de keresztezi egyúttal az összeköttetést Amerika és a Fülöp-szigetek között. Új surlódási felületek keletkeztek így.

A „pacific-probléma” rendezésének fontosságát azonban a nagyhatalmak gyorsan belátták és ezért hívták össze a washingtoni konferenciát 1921—22-ben. A Kínával szemben követendő „nyílt kapu” politikája mellett a konferenciának világpolitikai, sőt történelmi jelentősége az, hogy itt állapították meg a három tengeri nagyhatalom hadiflottájának erejét a következő kulcs szerint: Anglia, 10, Egyesült Államok 10, Japán 7. — Nagybritánia, amely évszázadokon át egyedül uralkodott az összes tengereken, lemondott predomináló szerepéről! Az egyezmények másik jelentősége az, hogy felbomlott az angol-japán szövetség, viszont Japánt, mint teljesen egyenrangú fél fogadták el a nagyhatalmak sorába.

Amerika és Japán versengése a „pacific-hegemoniáért”, a fegyverkezések állandó gyarapodása, nemkülönben a mostanhoz hasonló flotta-demonstrációk előbb-utóbb fegyveres összecsapásra fognak vezetni. Az Amerikai Egyesült Államok és Japán közötti háború sorsa a ten-

geren fog eldőlni. Az összes körülményeket latolgatva, előbbinek számbeli fölénye ellenére, Japánnak van több esélye a győzelemre. Az első és legfontosabb tényező az, hogy a Szigetország, már földrajzi fekvésénél fogva is kedvezőbb hadászati helyzetben van ellenfelével szemben. Eltekintve attól, hogy csupa szigetekből alkotott tengeri arcvonala könnyebben védhető, kitűnő hírnévnek örvendő hadiflottája a hazai kikötőkre támaszkodva, az otthoni vizeken várhatja be az ellenség támadását — ott, ahol ő akarja!

Ennek ellenére az Egyesült Államok ten-

geri haderejének, még ha a Hawaii szigeten levő flottabázisából is indul ki, ezer kilométeres utat kell megtennie, míg a Japán vizekre ér. Ez két vagy három heti időt jelent, egy ilyen hosszú menet minden technikai, sőt erkölcsi hátrányaival. (Csuzima: 1905!)

A másik, súlyosan latbaeső körülmény az, hogy az amerikai hadiflotta teljesen a hazai utánpótlásra van utalva, mivel sem a Hawaii-, sem a Fülöp-szigeteken megfelelő, e célra szolgáló, segédforrások nem állnak rendelkezésre. Ez az ugyancsak az óriási távolságra való tekintettel, hosszú időt és egy aránytalanul nagy, segédhajókból álló külön hajóparkot igényel.

De egy blokádnál is, mely a Japán hajózás megbénítását és a Szigetország elzárását célozná — Japán tudna még élelmezés tekintetében is bevitelre szorul — sem igen volna eredményes és megvalósítható. Mint már jellemeztük, a Japán birodalom aránylag hosszú tengeri arcvonala számos szigeteivel és tengerszorosaival nehezen zárható el, mert tulsok hajót igényelne. Japán azonkívül a washingtoni konferencia engedélyezte kereteken belül a gyors és améltt erősen fegyverzett cirkálóinak számát annyira felemelte, hogy tulajdonképpen több ilyen nagy harcértékkel bíró egység felett rendelkezik, mint

Amerika.

A japán tengeri haderők részére viszont két offenzív feladat jöhet tekintetbe. Az egyik, gyorscirkálókkal, repülőgép-anya-hajókkal stb. „raid”-szerűen a kaliforniai partokat, Hawaii-szigeteket, a Panama-csatornát nyugtalanítani. A másik, komolyabb és jelentőségében is kihatóbb feladat az volna, a Fülöp-szigeteket megfegyverezve birtokba venni s az ellenségetől, a Japán elleni hadjárat esetében enklüzhetetlen támpontjától, megfosztani. Jogosan feltételezhetjük, hogy a japánok ezt háborús üzenet, sőt „háborús szándék” nélkül megfelelő ürügy alatt (Port Arthur — 1904!) meg is teszik. Előnyben volnának ellenfelükkel szemben, mert az említett szigetek mint tudjuk, sokkal közelebb fekszenek Japánhoz, mint Amerikához. Sőt politikailag is a japánoknak kedvez a helyzet, amennyiben a szigetek őslakói Amerikától elakarnak szakadni.

A Csendes-óceán, bár földünk legnagyobb egységes vízfelülete, eddig még döntő fegyveres mérkőzésnek nem volt a színhelye, annál nagyobb — fajok és világiercsék sorsát intőző — események fognak ott — talán már a közeljövőben lejátszódni.

Ujra összeül a gabonakonferencia

Ha ez a tanácskozás sem sikerül, Amerika lemond európai exportjáról és elzárkózik

London, augusztus 18.

Augusztus 21-én Londonban újra összeül a gabonakonferencia, amelyen az eddigi jelentések szerint

26 termelő és fogyasztó állam kiküldöttjei vesznek részt.

A konferenciát Amerika kezdeményezte és csatlakozott a kezdeményezéshez Kanada, Argentína és Ausztrália is. Tehát a tengerentúli termelő államok szorgalmazták elsősorban a búzakereskedés rendezését, ami most már azért is szorongató feladat, mert a világ ezévi gabonatermése felülmut minden várakozást.

Londonban a gazdasági körök is úgy vélik, hogy ezuttal eredményeket kell hoznia a tanácskozásnak. A világ gazdasági konferenciával egyidőben folytatott londoni megbeszélések a búzakereskedésben tulajdonképpen eredményt végződtek, mert megfelelő egyetértés mutatkozott és létre jöttek a szükséges elvi megállapodások is. Ezek az elvi megállapodások azonban gyakorlatilag csak akkor értékesíthetők, ha

nemcsak a termelő államok egyeznek meg, hanem a fogyasztók is megállapodnak egymásköztt a felveendő mennyiségek kérdésében.

A dus termés állítólag könnyebbé teszi ezt a megállapodást s így az újabb búzakerenciától a londoni gazdasági körök nagyon sokat várnak.

Washingtonban is reménykednek, de már nem annyira vérmesen. Az ottani sajtó értesülései szerint az U. S. A. kormánya úgy határozott, hogy

amennyiben augusztus 24-ig London nem hoz kézzelfogható eredményt, úgy Amerika nem várhat tovább, hanem rendezi a maga külön kérdését külön: hozzáfog a vetésterületek rendszeres csökkentéséhez

s addig, amíg a megfelelő kiegyenlítődés megtörténik az ipari és mezőgazdasági termelés között, segíyezni fogja a farmer-eket. Ez azt jelentené, hogy

Amerika lemond búzakiuttele nagyrészeről, egyidejűleg azonban szakít európai kapcsolataival is.

mert Amerikában minden feltétele megvan a sikeres önállóság megvalósításának

TÁRGYALJÁK A HÁBORUS ADÓSSÁGOK RENDEZÉSÉNEK A KÉRDÉSÉT IS

Pár héttel ezelőtt az amerikai lapok jelentést közöltek, amelyek szerint Roosevelt elnök kijelentéseket tett volna, hogy többé nem tárgyal a háborus adósságok revíziójának a kérdéséről, hanem a decemberi esedékességeket hiánytalanul és arányban követeli meg.

Ez a hír Angliában és Franciaországban nagy feltűnést keltett. E két állam washingtoni külképviselete nyomán érdeklődött a Fehér Házban. Az eredmény az volt, hogy néhány nap múlva cáfolták Roosevelt állítólagos kijelentéseit, sőt az amerikai sajtó most már arról irt, hogy

az Egyesült Államok kormánya igenis hajlandó revízió alá venni a háborus adósságok törlesztésére vonatkozó eddigi megállapodásokat.

Ezzel aztán meg is kezdődtek a kérdéssel kapcsolatos tanácskozások s Washingtonból és Londonból most már egyszerre adják azt a hírt, hogy

októberben megindulnak Anglia és Amerika között a közvetlen tárgyalások a háborus adósságok további törlesztésére vonatkozólag.

Franciaország egyelőre kimarad ezekből a tárgyalásokból, mert ő a fizetést már régebben megtagadta s így az ő ügye külön elbírálás alá esik.

A washingtoni angol követség hivatalos jelentést is adott ki a kérdéssel kapcsolatban. A hivatalos jelentés azt adja hírül, hogy a

washingtoni angol követség megkezdte az illetékes amerikai körökkel az előkészítő tárgyalásokat, hogy az októberi tanácskozásokra mindkét állam teljesen tájékozódottan vonulhasson föl.

— Akiknek a szívünkódése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érnetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel égygyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

IDEGENFORGALMI PROPAGANDA

Második napja az aradi fogházban ül egy szegedi ügyvéd, mert 1500 saját töltésű cigaretta volt a bőröndjében

Arad, augusztus 18

Kellemetlen jelenet játszódott le szerdán a pécskai határállomáson. Az ügynek egy szegedi ügyvéd és a felesége, egy civilruhás vámtiszt, továbbá

1500 darab házitöltésű cigaretta a főszerplője.

Ördögh László szegedi ügyvéd, az ottani városi tanács tagja, rokonai látogatására feleségével Romániába érkezett. Pécskán egy civilruhás uriember lépett a fülkéjükbé. Az ismeretlen felszólította Ördöghéket, hogy van-e valami vámolni valójuk? Az ügyvéd nem tudott románul, mire hosszabb magyarázkodás kezdődött. Végül is a civilruhás ur — akiről kiderült, hogy vámtiszt — felnyitotta a bőröndöket. A koffere mélyén néhány apróbb selyemtárgyat és 1500 házitöltésű cigarettát talált.

A vámtisztviselő nem sokat teketóriázott. Az ügyvédet és a feleségét azonnal letartóztatta, majd az aradi ügyészség faházába szállította őket, mert a hevenyében kirótt 42 ezer lejes bírságot, nem tud-

ták kifizetni.

Az uriaszonynak, akinek Aradon előkelő rokonsága van, Erdélyben Pop Daniella parancsnokló tábornok is a rokonai közé tartozik. A rokonok részéről megtörténtek a szükséges lépések, az összes aradi ügyvédek mozgósították. Vulpe Constantin vezetőügyész megkísérelte a letartóztatottak szabadlábra helyezését, a törvény értelmében azonban az összeget akkor lehetébe kell helyezni, ha a kirótt bírságot megfizetik.

Az ügyvéd és felesége már második napja ülnek az ügyészség fogházában, mert a kérdéses összegért készpénzben nem tudják előteremteni.

A házaspár egyik rokona, egy ismert aradi ügyvéd, garanciát akart vállalni, a törvény azonban ilyesmit nem ismer...

Vulpe vezetőügyész végül is úgy döntött, hogy az uriaszonyt szabadlábra helyezi Ördöghné most mehet, ahova éppen akar, pénzt szerezni, hogy a fogházban ülő férjét kiválthassa.

A fogházban végződő rokonai látogatás egész Aradon szenzációt keltett.

Academia Superioară de Croitorie și Mode

DIRECTOR: D. THEODORESCU
BUCUREȘTI I. STRADA LIPSCANI NO. 18.

Értesíti a n. é. közönséget, hogy a tanfolyamok szeptember 4-ikén ismét megnyílnak az összes osztályokon.

1. Női szabászat. 2. Divat. 3. Fehérnemű. 4. Férfi szabászat (polgári). 5. Katonai formaruha (uniformis) szabászat, stb. stb.

A tanfolyamok időbeosztása: d. e. 9—12, d. u. 3—6, este 7—10.

A magyarázatokat — kívánatra — román, francia, német, stb. nyelveken tartjuk. Az „Academia Superioară de Croitorie” Románia egyetlen és legelső intézménye, amely a legmagasabb szakmai kulturát nyújtja és a teljes sikert biztosítja.

Ne habozzon, tanuljon meg egy szakmát, vagy saját és családi használatra, avagy, hogy ezen szakmával megélhetését biztosítsa. Készüljön fel minden eshetőségre!

Szülők, rokonok! A legjobb hozomány, a legszebb ajándék, amit gyermekeiknek, feleségüknek, testvérüknek nyújthatnak: egy tanfolyam az Academia Superioară de Croitorie kurzusain.

Az előkelő közönség tanfolyamai délelőtt tartatnak.

Kívánatra díjtalanul és készséggel adunk felvilágosítást és küldünk prospektust.

Academia Superioară de Croitorie și Mode.

Brassóvármegye idei termésének mérlege

A folytonos eső és árvíz tönkretette a termést
A megye gazdái kétségbeesetten néznek a tél elé

Brassó, augusztus 18

Az idei nyár sem Brassónak, sem pedig a megyének nem jelentett különösebb örömet. Brassóban a rossz időjárás teljesen lerontotta az idegenforgalmat, amely csak az utóbbi hetekben felkelt a felbizonyos mértékben, a megyében pedig az állandó esőzések tönkretették a vetést és több mint 11 millió lej kárt okoztak a megye földműves lakosságának.

Szakértők véleménye szerint Brassó megyében 1912 óta nem esett annyit az eső, mint ezen a nyáron. Az állandó csapadék mellett, amely megakasztotta a termést fejlődésében, még árvíz is pusztított, hogy ami megmaradt volna, az is

tönkrement.

Március hónapban például minden másodnap esett az eső.

Juliusban összesen 24 napot esett az eső, a nap pedig alig sütött, mert amikor nem esett, az eső, az égboltozat akkor is a szakértők már akkor megjósolták, felhős volt.

hogy a Barcaság alsó részein a termés sokkal rosszabb lesz, mint a felsőbb vidékeken,

jóllehet ez máskor, normális években fordítva szokott lenni. Ez a jóslás bevált. Ugy az alsó, mint a magasabb területeken utóvonal áll a mezőgazdaság idei termése. Ha az utolsó 1 napban bárki széké-

ren vagy autón ufazott Hóltővény és Vidombák között, vagy Botfaluról Szentpéter község felé vette útját, az árvíz okozta pusztításokról saját szemével is meggyőződhetett. Az út mindkét oldalán elpusztult a vetés és mocsaras területektől átitatott szántóföldek terülnek el.

Ezeknek a községeknek nem csak a rohanó és kiöntött áradat okozta a katasztrófa, hanem az a körülmény is, hogy a talaj a heteken keresztül zuhogó csapadékot és nedvet nagy mennyiségben magába szívta, anélkül, hogy a víztömegeknek és az áradás folytán visszamaradt hullámoknak megfelelő leveztető csatornájuk akadt volna.

Katasztrófális a gabonatermés

Eőről az elszomorító helyzetről, a megyei hatóságoknak is pontos tudomásuk van. A különböző gazdasági szervezetek meg is tették jelentéseiket a megyében uralkodó lesújtó mezőgazdasági helyzetről. Ezekből a jelentésekből megdöbbentő méreteket bontakozik ki Brassó megye agrár-dramája.

A gabonaneműek aratása a Barcaság alsó részén az elmúlt héten megkezdődött. A magasabban fekvő pontokon, illetve a Felső-Barcaságon az aratás csak a közeli napokban indul meg. Ez már egymagában kárt jelent, mert miközben a többi megyékben a cséplésen is túl vannak, sőt már a gabona értékesítésén törik a fejüket, addig Brassó megyében alig fogtak neki az aratásnak.

A gabonaneműek a felső részekben kedvező kilátással bíznak. Közepes termésre számíthatunk. Különösen jól áll a téli buza, amelynek még csak a kezdő rozsda jelei mutatkoznak, ami azonban különösebb kárt nem tett benne. A felső részekben az árpa is kedvezően bízhat.

A Barcaság alsó részén a gabona megdőlt, különösen pedig a téli buza. Éppen ezért jobb nyári búzát lehet remélni. — Erősen megdőlt ezeken a vidékeken az árpa is, amelyet azonfelül, a lóhere dusan keresztül nőtt, ami még nehezebb teszi és meglassítja a nedvvel átitatott föld száradását. A zab jó, némely helyen igen jó. A bogács erősen elterjedt, valósággal elhorzoltta a mezőket és így rendkívül nehéz a gabonaszárakat kivevő rendezni. A termés holdanként átlag 8–10 méter-mázsára becsülhető, a gabona minősége pedig mérsékeltnek látszik.

A tengeri, illetve kukorica termés eredménye általában lesújtó.

Elszomorítóan katasztrófális a cukorrépa helyzete. Községekben, amelyeknek gazdasági egzisztenciája kimondottan a cukorrépa termelésétől függ, a cukorgyár fennállása óta nem voltak ilyen súlyos helyzetben, mert amióta termelnek, ilyen katasztrófális eredménye még nem volt.

A répa már sárga, vagy pedig a sok víz folytán kényszerített. Helyenként teljesen dudva nőtt be a répát. De még a magasabbra nőtt répából sem lett kiadós termés. A levelek ugyan szép zöldek, a répa azonban satnya. A községekben hatalmas károkat okoz a pajor nevű féreg. Vannak földek, amelyeknek felét tönkretették ezek a rovarok.

Nagyon rosszul áll a burgonya is. A nagy nedvesség folytán a gumók éreltlenek. Egyes községekben a burgonya-mézők hatvan-hetven százaléka tönkrement a rossz időjárás miatt.

A takarmány, különösen az első vágás, jórészt az esőzéseknek és az áradásoknak esett áldozatul. A lóhere és lucerna napokon át feküdt lekasálva a mezőkön, a nedves földön. Állandóan esett az eső, hogy lassanként valósággal elrothadt. Még a boglyába rakott takarmány is legnagyobb részt elpusztult. A második kaszálás már általában jobb volt.

Az oltmenti szénamezőket is nagyrészt elöntötte az áradás, úgy, hogy itt sincs semmi kilátás a sarju kaszálására. Szénában nagy hiány van, ami az állattenyésztést is súlyosan érinti.

A szójabab termése is gyenge. Nehezen érik, mert száraz időre van szüksége, hogy jó termést adjon. A cikória is hátramaradt a fejlődésben a sűrű csapadék, a nedvesség és hűvös időjárás miatt. A cikória azonban szerencsére könnyebben viseli a felhalmozódott nedvességet, mint a

cukorrépa. Ebben általában még meglehetősen jó eredményt remélhetünk.

A pajor és a dudva a cikóriában is rengeteg kárt okozott.

Az általános jelentés tehát azt mutatja, hogy Brassó megyében a felsőbb részekben valamivel kedvezőbb a terméskilátás. Az alsó részekben a gabonaneműek veszedelmesen megdőltek.

Milyen a mezőgazdasági helyzet a községekben

Miután nagy vonásokban vázoltuk az általános helyzetet, nem érdektelen, ha a különböző községekből beérkező mezőgazdasági helyzetjelentéseket is összegezzük. Ezek a jelentések azt mutatják, hogy a községeket nem egyenlő arányban sújtotta az árvíz katasztrófa, hanem különösképp azok szenvedtek súlyos veszteségeket, amelyek alacsonyan fekszenek, valamely nagyobb folyó vagy patak partján. Köztudomású, hogy különösen az Olt és annak veszedelmes mellékfolyója, a Feketeügy, okozott hatalmas károkat a vetésekben. Ez tűnik ki a községek helyzetjelentéseiből.

Botfalu mezőgazdasági helyzete a következő: A községhez tartozó közel 1100

A cukorrépa pedig, amely a vármegye mezőgazdasági mérlegének jelentős aktívumát képezi, a nedvesség és az áradás folytán teljesen tönkrement.

Hasonló a helyzet a takarmányban is, amely a jószág ellátását, különösen a téli hónapokban meg fogja nehezíteni és így tartani lehet a többi mezőgazdasági melléktermékek drágulásától is.

hold területnyi takarmány mező hetven

százaléka a takarmánnyal együtt elpusztult. A cukorrépatermés hatvanszázaléka szintén elpusztult, annak harmincöt százaléka pedig gyenge. Ilyenformán joggal állíthatjuk, hogy Botfalu egész cukorrépatermelése megsemmisült az elemi csapások miatt. A község 900 holdat kitevő legelőjének 85 százaléka háromszor is víz alatt állott. Tehát nemcsak takarmányhiány lépett fel a községben, hanem a marhák a legelőre sem lehetett kihajtani. Ennek tulajdonítható, hogy Botfaluban a napi tejtermék 4000 literrel 2000 literre, tehát a felére esett vissza. Itt ugyanis az Olton kívül a Feketeügy, meg a többi patak is pusztítottak.

Emberemlékezet óta nem volt ennyi eső

Hóltővényben a gabonatermés általában gyenge eredményt produkált. A cukorrépának 40, a burgonyatermésnek pedig hetvenszázaléka pusztult el. Babban és borsóban ugyanolyan rossz a termés. Az első kaszálásból származó takarmány itt ebben a községben teljesen elpusztult. A cikória szintén meglehetősen gyenge. A hóltővényi gazdák jelentésükben hangsúlyozzák, hogy emberemlékezet óta nem volt példa ennyi esőre, mint az idén. Az esőzés a községet rendkívül válságos helyzetbe sodorta. A lakosság kétségbe van esve, mert verejtékes munkájának eredménye majdnem teljesen elpusztult.

Szászhermány községben közepes termésre számíthatunk. A cukorrépa itt is meglehetősen gyenge. Az összes krumplitermő területek meggyengültek. Ezzel szemben a borsmenta és a cikória meglehetősen kedvezően alakulnak. Az Olt vize itt

700 hold legelőt elöntött úgy, hogy takarmányban szintén hiány van.

Brassóban, illetve a város közvetlen környékén, a Méheskerteken kívül nem pusztított különösképpen az áradás s így a mezők meglehetősen jól állanak. A termés itt kielégítő.

Földvár községben a gabonaneműek százszázaléka, a cukorrépának pedig fele került árvíz alá. A cikória és a borsmenta növények visszamaradt és nagyon gyengén érik. A legelők nyolcvan százaléka szintén víz alá került úgy, hogy azok nagyrésze teljesen használhatatlanná vált.

Szászmagyaros községben: A község lakói riasztó hangú jelentésükben hangsúlyozzák, hogy a község évek óta nem volt ilyen rendkívül súlyos és kétségbeesítő helyzetben, mint ma. A sűrű csapadék és a szűnni nem akaró eső minden reménységet elsöpört. A krumpli, a cukorrépa, a takarmány, minden tönkrement az esők és árvizek miatt. A lakosság

minden reménységét a buza, árpa és zab termésbe helyezte. Az alacsonyabban fekvő rétek és mezők még ma is teljesen víz alatt állanak. A legelőket sem sikerült megmenteni az elemi csapástól, úgy, hogy azok ma használhatatlanok. A községben nagy az éheskedés.

Számítások szerint évek kellene hozzá, a míg a lakosság az idei nyáron szenvedett súlyos károkat kiheverheti.

Keresztényfalva: A mezőgazdaság helyzete általánosságban kedvező, de nem jó. Különösen a vetemények fejlődtek szépen. A község alig szenvedte meg az árvíz csapásait. Főleg a nap hiányzott valamennyire, de az sem oly mértékben, hogy katasztrófálisan hatott volna.

Rozsnyón a helyzet általában jó. Itt sincs ok a kétségbeesésre. A község kára a többi falukhoz viszonyítva elenyészően csekély.

Szentpéter községben: A takarmányának nyolc százaléka, a vetemények pedig a megye pusztult el talajvizben. Az esőzések miatt a mezőn hagyott takarmány nagyrésze elrothadt, úgy, hogy takarmányban a község lakossága nagy károkat szenvedett.

Vörösmart: A gabonatermés általánosságban kielégítő. Az alacsonyabb részekben meglehetősen nagy az árvíz kár. Négyezer hold legelő teljesen elpusztult és mintegy négyszáz hold a vizek miatt meggyengült. Közben a gabonatermés jó, a cukorrépa és burgonya-termés lesújtóan gyenge. Ennek nagyrésze teljesen elpusztult. Az első kaszálásból származó tengeri szintén elpusztult.

Prázmár: A gabonaneműek aránylag kedvezően állnak, a tengeri viszont nagyon gyenge, olyannyira, hogy még közepesrendű termésre sem számíthatnak. Az északi részekben a burgonya huszonöt százaléka tönkrement. A 3000 holdon termelt szén és takarmány teljesen elpusztult, ami a községben százezrekre rugó kárt okozott. Itt ugyanis kiöntött a Tatráng patak és a Feketeügy, amelyek borzalmas pusztításokat vittek véghez.

A víz valószínűleg elvitte a takarmányt, egy részét pedig ellopták a mezőkről.

A község lakossága rendkívül el van keseredve.

Az éhínség veszedelme fenyeget és az illetékes hatóságoktól segítséget várnak, amely azonban mindezekig nem következett be.

Vidombák: Általános mezőgazdasági helyzete jó. Az árvíz kár sokkal jelentéktlenebb, mint ahogy azt az első pillanatokban hinni lehetett volna. A burgonya kissé gyenge, mert ártott neki a nedvesség. A legelők nagyrészt elöntötte az ár, de különösebb katasztrófa ebből nem származott.

Szászpolkány: Az általános helyzet itt is kielégítő. A község legfontosabb termése a burgonya, amely szerencsére kielégítő.

Feketehalom: A gabonaneműek helyzete jó, míg a tengeri nagyon rossz. Ez annak tulajdonítható, hogy mintegy 700–800 holdnyi tengeri termő terület víz alá került és így ezeken a földeken minden elpusztult.

A fentebbi részletes jelentések azt mutatják, hogy ez a nyár tönkretette Brassóvármegye mezőgazdaságát. A vármegyei prefektúrához befutott hivatalos jelentések is 11 millió lej kárt jelentenek.

A lakosság kétségbeesetten várja a segítséget, amely sehonnan sem jön, holott ilyen nagy károkat mellett elérne a segély, különösen azok számára, akiknek utolsó reménységét is elvitte az árvíz.

A „Törökves”

munkásdalárda vasárnap, augusztus 20-án Vidombákra megy fürödni. Találkozás reggel 8 órakor a bertalani állomásnál.

A sepsiszentgyörgyi kiállítás iránt érdeklődők figyelmébe

A szentgyörgyi kiállítás rendezőségének egyik tagja Brassóban tartózkodik és a kiállításra vonatkozó mindennemű felvilágosítást szívesen szolgál. Kéri az érdeklődőket, hogy B. L. könyvostályába címüket leadni szíveskedjenek, hogy látogatóját megtehesse.

Lux-Mozgó, Brassó

MA!

PÉNTEKEN, VILÁGSLÁGER PREMIER

MA!

Az első film, csak női szereplőkkel

„LÁNYOK AZ INTÉZETBEN”

Két nő romantikus szerelme. — Főszereplők:

DOROTHEA WIECK, HERTHA THIELE, ELLEN SCHWANECKE ÉS 60 LÁNY

Ennek a filmnek egyetlen férfi szereplője sincs és így párját ritkítja a filmirodalomban.

Iskola Alapítvány Költőszövetség Központi Egyetemi Könyvtár • Fundația pentru Școală • BCIL Cluj-Napoca

Károly király és Mária királyné is részt vesznek a lovasversenyen

Elkészült a háromnapos ünnepség változatos programja — A brassói lovaregylet nyilatkozata a plakátúgyben

Brassó, augusztus 18.

A Brassóban megrendezendő háromnapos lovas és ugróverseny előkészületei lázas tempóban folynak. A nagyszabású sportesemény értékét emeli az a körülmény, hogy azon II. Károly király és Mária királyné is megjelennek.

Az uralkodó, a kabinetiroda hivatalos közlése szerint, augusztus 27-én, vasárnap érkezik meg Brassóba és megjelenik a lovasversenyen. Mária királyné viszont már szombaton megérkezik és vasárnapra is itt marad a döntő tornára.

A rendezőbizottság egyébként már elkészítette a lovasverseny részletes programját, amely füzeteske alakjában már meg is jelent. A nyomtatványok azt bizonyítják, hogy a rendezőség ezúttal is változatos és rendkívül fedelmes műsorról gondoskodott.

A verseny bevezető számai az idomítási vizsgák lesznek — könnyű és nehéz kategória — melyek az Országos Lovassportverseny előírásainak megfelelően állítattak össze. Mindkét versenyszám 15 ezer lejmel van díjazva.

Az ugróverseny első száma a könnyű vadászugrálás (díj 16 000 lej), melyet a tűzértisztek középnéhez díjugratása (díj 14 ezer lej) követ. A következő szám a fokozatos ugrálás, melynek díja 15 ezer lej. Az egyéni versenyszámok között a nehéz vadászugrálás 1,60 méter magas akadályával a legnagyobb erőpróba lesz. Ettől a versenyszámmal a 20 ezer lejes díjon kívül két vándorszerlegért is folyik a küzdelem. A szerlegért C. Comanescu és Moruzzi lovassági tábornokok adományozták. A szerleg védői a multévi győztesek: Constantinescu és Berlescu őrnagyok.

Ez alkalommal sem fog hiányozni a kedvelt amerikai szerencseugrálás, melynél minden lovasnak maximum három pernyi ideje van, hogy annak keretén belül minél nagyobb számú akadályt ugrasson át hiba nélkül. Díja 14 ezer lej. Szintén közkedvelt műsorszám az „Ezredekek díja”, melynél a résztvevő ezredeket 5—3 tisztből álló lovascsoporthal képviseli. A díj egy vándorszerleg, melyet Schmutzler Erna adományozott. Tavalyi védő a 7. Rosiori ezred. Pénzdíj 5 ezer lej.

A hölgyek díjugratásánál 5 tiszteletdíj van. A páros díjugratás győztesei szintén értékes tiszteletdíjakat nyernek.

A verseny egyik újítása a vigaszdíj, melyben olyan lovasok vehetnek részt, akik ennél a versenynél díjat nem nyertek.

A reklámugrálás, melynél az akadályokat az iparvállalatok és kereskedők által felállított reklámakadályok képezik, 15 ezer lejmel van díjazva és utolsó száma a tulajdonképpeni ugróversenynek. A műsor befejező száma szintén újítás: kombinált idomítási vizsga hölgyek és urak számára.

A műsort tehát szerencsés kézzel állították össze úgy, hogy a verseny sikerét már egymagában ez is biztosíthatja.

A LOVAREGYLET NYILATKOZATA

Lapunk tegnapi számában egyébként rövid cikket írtunk arról, hogy az utcai hirdető tábláskáról kifejtették a magyar szöveget. Ezzel kapcsolatban a brassói lovaregylet vezetősége a következő felvilágosító nyilatkozatot közlésére kérte meg szerkesztőségünket:

„Nagybecsű lapjuk tegnapi számában megjelent cikkre indítatlanul érzi magát a Lovaregylet vezetősége kijelenteni, hogy azon körülmény, miszerint egyes hirdető táblákon az augusztusi lovasverseny csak román és német nyelven hirdettelett, csupán a hírletés kivitelezőinek tévedésére vezethető vissza és már intézkedés történt a magyar szövegnek pótlása iránt. Teljesen alaptalan a Lovaregylet ezen bármilyen nemzeti ségpolitikai szemléletű, mint az egyesület, melynek vezetőségében a ma-

gyarság is képviselve van, kezdettől fogva távol tartja magát mindennemű politikától, lépén az egyesületnek kizárólagos célja a lovasport fejlesztése. Egyben utal az egyesület vezetősége ama közismert körülményre, hogy már az első lovasversenytől kezdve az összes műsorok, plakátok és általában minden közlemény mindhárom nyelven jelennek meg”.

Örömmel vesszük tudomásul a fentebbi nyilatkozatot annál is inkább, mert cikkünk nyomán az utcai tábláskákra felkerültek a háromnyelvű plakátok is. Ez alátámasztani látszik a nyilatkozatnak azt a részét, ahol a lovaregylet véletlen elnézésnek minősíti a magyar nyelv mellőzését a hirdető oszlopokon.

Meghalt Reményi Sári, az egykori híres magyar színésznő

Brassó, augusztus 18.

Szerdán éjjel 11 órakor hosszas szenvedés után az új Márcescu-kórházban meghalt özvegy Nagy Dezsőné, született Reményi Sári, az egykori színésznő és színigazgatóné. Az elhunyt asszony Kolozsváron született. Már egész fiatal korában színésznő lett és a kolozsvári Magyar Színház egyik legtehetségesebb koloratur énekesnője volt. Később férjhez ment néhai Nagy Dezső színigazgatóhoz, akinek Sopronban, Makón, Baján és számos más magyarországi városban volt színtársulata. Nagy Dezső halála után özvegye vette át a színház vezetését. 1926-tól 1929-ig Jugoszláviában dolgozott. Nagy Dezsőné érdeme, hogy a diktatura alatt nyögő jugoszláviában megalakította az első és egyetlen magyar színtársulatot.

Nemrégien beteg lett. Abba hagyta a színigazgatást. Betegsége nemsokára mellhártyagyulladásal komplikálódott. Ekkor már teljesen szegénysorban élt és Brassóba jött, ahol rokonai támogatták. Beszélgettek a Márcescu-kórházba, de itt sem tudtak rajta segíteni, mert a betegség erősebb volt szervezeténél. Az elhunyt ur-asszonyt rokonai, a Kolozsvárról Budapestre került Nagy Gyula, a kiváló színész, Nagy Imre győri színigazgató, Brassóban pedig Goldschläger Dezső, a Központi Hiteliroda és BZ igazgatója gyászolják.

Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a postaréti neológ izraelita temető halottas házából.

Décsei János nagybányai kommunistát Brassóban fogták el

Brassó, augusztus 18.

Néhány nappal ezelőtt a brassói sziguranca emberei a Cigoniában hosszas revolveres hajszát követően elfogták egy kommunista ifjúságkást, akinek a nevét mindmáig a legnagyobb titokban tartották. Most kiderült, hogy ez a legújabb lefogás szoros összeköttetésben áll azzal a letartóztatással, amely még augusztus elseje előtt történt.

Mint emlékeztetés, egy nap a Schiel-gyár közelében letartóztattak egy Schusztar Mihály nevű fiatalembert, akinél sok lázító tartalmú kommunista röpcédulát találtak. A fiatal ember Nagyszebenből jött Brassóba és kihallgatása során azt vallotta, hogy a röpcédulákat egy Zoli nevű ismerőstől kapta.

A vallomás alapján megindult a nyomozás, amelynek során megállapították, hogy a Schusztar által emlegetett „Zoli”

Décsei János kommunista vezérrel azonos. Décsei Jánost a vallomás után nemsokára elfogták a Cigoniában.

A vizsgálat megállapította, hogy Décsei János asztalos és nagybányai illetőségű.

Már Nagybányán is aktív tevékenységet fejtett ki, de mivel a hatóságok figyelték, Brassóba jött. Itt találkozott össze Schusztarrel, a kinek a szóbanforgó röpiratokat terjesztés végett átadta.

Décseit kihallgatása után az ügyészségre szállították.

Vita kaszálás közben

Megverték egy áldott állapotban lévő asszonyt

Brassó, augusztus 18.

A Bodzaforduló közelében levő Sirnea községben borzalmas gyilkosság történt. A gyilkosság áldozata egy áldott állapotban lévő asszony, aki mielőtt meghalt volna, gyermeket hozott a világra.

A hivatalos nyomozás megállapítása szerint Benga József sirneai gazdálkodó néhány nappal ezelőtt kiment a mezőjére, hogy kaszáljon. Alig látott neki a munkának, amikor váratlanul megjelent sógora, Joan T. Nan két fia, Joan és Gheorghe kíséretében.

Az idősebbik Nan felszólította Bengát, hogy feleségével együtt hagyja abba a kaszálást, mert a terület az ő tulajdona. — Benga tiltakozott a zerószakos fellépés ellen. A vita hevében rámutatott arra, hogy a földet 11 éve ő műveli és hogy a feleségével hozományként kapta.

A sógora azonban oda sem hederített hanem erőszakhoz nyúlt. Fiai segítségével nekítámadt a gazdálkodónak. Az asszony sikoltozva verekedők közé állott. A támadók az áldott állapotban lévő asszonyt sem kímélték, hanem kaszákkal, kapákkal és doronggal addig verték, amíg a földön hejtelenül meghalt. Ekkor a támadók a földön fekvő asszonyt a fejéről a földre szorították. Ekkor a támadók a földön fekvő asszonyt a fejéről a földre szorították. Ekkor a támadók a földön fekvő asszonyt a fejéről a földre szorították.

sekkel uszta meg a verekedést.

A szerencsétlen asszonyt férje hazavitte és itt próbálta ápolni. Mivel azonban állapota egyre rosszabbá vált, beszállították a törösvári kórházba.

Az asszonyt később behozták a Márcescu kórházba. Négy nappal ezelőtt a szerencsétlen nőt borzalmas kínok kapták el és nemsokára egy fiú gyermeknek adott életet. Az orvosok mindent elkövettek, hogy legalább a gyermeket megmenthessék az életnek. A fáradozás azonban hiábavalónak bizonyult, mert a gyermek meghalt.

A szülés Bengané állapotát is még súlyosabbá tette. Az orvosok lemondtak életéről. Az asszony két nappal ezelőtt borzalmas kínok között valóban kiszenvedett.

A halálesetről a kórházigazgatóság táviratilag értesítette a bodzafordulói csendőrséget, amely megindította a nyomozást.

A kegyetlen Nan Joant két fiával egyetemben letartóztatták és Brassóba hozták, ahol tegnap délelőtti mindhármutat átadták az ügyészségnek.

A falusi dráma az egész megyében általános megdöbbenést keltett. A letartóztatott Nan család beismerte a tettet és azzal védekezett, hogy hani akarták az asszonyt halálisan megsebesíteni.

Jegyezze meg jól ezt a dátumot:

Ezen a napon van az

ASTRA Mozgóban

TRENCK báró

cimű film országos premierje

A legnagyobb történelmi és szerelmi film, amelyet a filmipar eddig alkotott!

Olga Tschehova,

Dorothea Wieck,

Főszerepekben:

HANS STÜVE

Theodor Loos,

Paul Hörbiger.

Az események három uralkodó II. Frigyes porosz király Mária Terézia császárné II. Katalin cárnő udvaránál játszódnak le.

Országos atlétikai bajnokságok Predealon

A versenyt végignézi a király is

Vasárnap, a hó 20-án, Predealon gyűl össze az ország atlétáinak legjava, hogy a büszke bajnoki címért szálljanak síkra. Bár az időjárás nagyban akadályozta atlétáinkat a felkészülésre, az utolsó két hét meghozta a várvart szép időt és alkalmat adott az edzésre.

Remélhetőleg szép küzdelmek lesznek és az izom és rugalmasság apostolai nagy harcot fognak vívni a másodpercek esekéntéért és a centiméterek n-gyobbításáért. Vajon hány országos rekord fog megdőlni? Az ideális fekvésű és jó talajpredeal pályán, melyet az ottani vadászrezd e nagy napra nagy körültekintéssel és szakértelemmel hozott helyre, van erre alkalom.

A Károly-kupáért folyó pontverseny teljesen nyílt. A tavalyi védő, a brassói KSTSV., teljes gárdájával vonul fel a valószínű, hogy újra Brassónak szerezze meg a kupát.

E napon kerül eldöntésre az első alkalommal kiírt Románia-kupa is. Az elmaradt ifjúsági bajnokságok is e verseny keretében zajlanak le.

A versenyen az összes számottevő atléták indulnak s a reggel 8 órakor kezdődő versenyeknek előreláthatólag nagy nézőközönsége lesz. Elén Károly királlyal, aki — mint a multban, — ma is élénk érdeklődéssel viseltetik a sport iránt és annak legfőbb támogatója.

Brassó szombat-vasárnapi futbal-programja

Brassó, augusztus 18.

A helyi Victoria Sport Club által felajánlott ezüstkupáért szombaton és vasárnap villám-torna keretében fognak a brassói footballcsapatok küzdeni.

A két napig tartó küzdelmek részletes műsora:

Szombaton: Délután 5 órakor: ACFR komb.—Victoria komb.

Délután fél 7 órakor, a kupáért: ACFR—Astia.

Délután 7 órakor: Suburbii—Victoria.

Vasárnap:

Délelőtti 9 órakor: BMTE—Izvorul.

Délelőtti fél 10 órakor: Olympia—Ivria.

Délelőtti 10 órakor: Barátságos mérkőzés: Vulturul—Soimi.

Délután 3 órakor: Barátságos mérkőzés: BMTE komb.—Olympia komb.

Délután 4 órakor: A győztesek döntőmérkőzése.

—

— A B. T. E. turisztikai szakosztálya kirándulást rendez a Csukásra. Indulás vasárnap reggel 5-kor, a Villa Kerisch-től. Jelentkezni lehet Bojér Sándor könyvkereskedésében szombat estig. Vezető: Ferenc Károly.

— Az „Ivria” sport egyesület kedvező idő esetén vasárnap, folyó hó 20-án kirándulást rendez a Dumbovicoarába. Indulás reggel 6 óra 30 perckor a Transilvániától. Költség személyenként 125 lej. Vendégeket szívesen látunk. Jelentkezés péntek estig Singer Árpád gyógyszerárában, Kolostor-utca 8 szám.

Megszakad a diplomáciai viszony Ausztria és Németország között

Dollfuss Riph német követ visszahívását követeli
Hitler visszahívja Riph-t, de nem tölti be az osztrák követi állást

Bécs, augusztus 18.

A rosszul sikerült angol-francia demars ügye elcsendesedett, valamint mély hallgatás veszi ujjában körül azt az állítólagos szándékot is, hogy Franciaország most már Anglia teljes támogatásával és Olaszország bevonásával újabb demarsot készül intézni a Hitler-kormányhoz azzal az indoklással, hogy Hitler nem tartotta be azokat az ígéreket, amiket Papen az ő nevében Rómában Mussolininek tett s az osztrákellenes rádiótámadásokat tovább folytatta még a francia-angol figyelmeztetés után is. Néhány nappal ezelőtt még ez izgatta a párisi sajtót is, most pedig mélyseges hallgatás van minden oldalon. Bécsben azonban annál nagyobb a zaj

és az izgalom. A Dollfuss-kormány valahonnan azt a hírt kapta, hogy a jelenleg Németországba tartózkodó Habicht Leon osztrák nemzetiszocialista vezér a közeljövőben újabb rádiótámadást intéz a Dollfuss-kormány ellen. Szó van arról is, hogy Hitler ugyan formailag betiltja Habicht rádiószereplését, ezen azonban segítenek úgy, hogy az előadást gramofonlemezre veszik fel s aztán úgy továbbítják a rádióban. Így aztán nem maga Habicht beszél, hanem Habicht beszédét a gramofon harsogja bele a rádióleadóba.

A Wiener Zeitung, a Dollfuss-kormány félhivatalos sajtóorgánuma, keményen kikel ez ellen a szinte gyerekes csalás ellen. Együttáll megállapítja azt, hogy az ennyi-

ben valóban megtörténik az, amit a szökevény Habicht tervez, úgy ez lesz az utolsó lépés, amit Németország még megengedhetett magának a Dollfuss-kormány elleni harcában.

A Wiener Zeitung nem mond többet, politikai körökben azonban a félhivatalos fenyegetést úgy magyarázzák, hogy a Dollfuss-kormány Habicht ismételt támadása esetén véglegesen elszánja magát arra, hogy függetlenül minden más akciótól, amely esetleg Franciaországból indulna ki a kérdéssel kapcsolatban,

Ausztria kormánya maga tesz panaszt a Népszövetségnél az ismétlődő németországi inzultusok miatt és kielégítő elégtételt követel.

Távoznia kell a bécsi német követnek

A bécsi lapok kiméltelen hangon támadják Németország bécsi követét, Riph-et, akiről a legutóbbi nemzetiszocialista összeesküvés leleplezésekor kiderült, hogy összeköttetésben volt az összeesküvőkkel, sőt ő tartotta a kezében és irányította azt a futárszolgálatot, amit a berlini kormány az osztrák nemzetiszocialista mozgalom beszerzése érdekében állított be.

A leleplezés után Riphnek azonnal távoznia kellett volna, a Dollfuss-kormány azonban várakozási álláspontra helyezkedett, mert abban bízott, hogy részben a francia-angol demars, részben a Mussolininek tett ígért megpályoztatja az osztrák-német viszonyt s így fölösleges fellépni a követ ellen, aki nyilvánvalóan kormánya utasításai szerint járt el. Az angol-francia demars azonban erőlyes német visszautasításban részesült s nem vált be a Mussolininek tett ígért sem, mert a Hitler-kormány továbbra is folytatta kiméltelen rádióhadjáratát. Így aztán újra előtérbe került Riph követ ügye. A sajtó erőlyesen követeli a követ eltávolítását s valószínű, hogy most már a Dollfuss-kormány is megteszi a szükséges lépéseket.

Berlinben is tudják, hogy

Riph helyzete nagyon kényessé vált és kicserélése szükségesnek látszik.

A Hitler-kormány azonban ezuttal sem hajlik meg.

Bennfentes helyről származó hírek szerint hazahívja ugyan Riph-et, ha a Doll-

fuss-kormány ragaszkodik ehhez, helyét azonban nem tölti be s ez azt is jelenti, hogy Németország megszakítja Ausztriával a diplomáciai viszonyt.

Aki feljeli a bírót, az — kommunista

Kolozsvár, augusztus 18.

A kolozsvári törvényszék csütörtökön délelőtti tárgyalta Ferenc János szászlonai földmives ügyét.

A földmives azért került a vádlottak padjára, mert augusztus 1-én csendőrszolgálatot teljesített nála és házkutatást tartottak. A vizsgálódás során a földmives udvarán néhány röpcédulát találtak, mire letartóztatták és a kolozsvári ügyészségre szállították, ahol mostanig vizsgálati fogsgában áll.

A tárgyaláson rengeteg tanút hallgattak ki, akik mindnyájan Ferencz mellett vallottak, aki szerintük talpig becsületes, rendes életű ember volt. Sohasem hallották róla, hogy az állam ellen izgatott volna. A tanúk vallomása szerint

az a gyánu merült fel, hogy a röpcédulákat Muresan Sándor ottani községi bíró dobta be Ferencz udvarára.

A bíró ezután a földmives nyakára küldte a csendőrséget. A falu ugyanis elegendően volt a bíróval szemben, aki rosszul vezette a község ügyeit. Feljelentést is küldtek ellene és ezt a mozgalmat Ferencz vezette.

Giurgiu János dr. védőbeszédében a tanúk vallomására hivatkozott és arra kérte a bíróságot, hogy a becsületesség nevében mentse fel Ferenczet az államellenes izgatás vádjától.

A bíróság Ferenczet felmentette. Cigudeanu ügyész felelbegett az ítélet ellen.

A Ferencváros Temesváron

Temesvár, augusztus 18.

Vasárnap a Ferencváros együttese Temesváron szerepel a Kinizsi ellen. A mérkőzés, elé az egész város sportközönsége nagy várakozással és érdeklődéssel tekint.

A Ferencváros a következő felállítással játszik: Háda, Hunyadi—Korányi, Lyka—Mooré—Lázár, Tánzer—Takács—Sárosi—Toldy—Kemény.

A mérkőzés az Electrica pályán lesz.

A fejszés öngyilkos — elmebeteg. Temesvárról jelentik: Már János munkás, aki — mint megirtuk — öngyilkossági szándékból fejszével huszszor a saját fejére sújtott, gyógyulófélben van. A szerencsétlen embert, akiről kiderült, hogy elmebeteg, rövidesen a zombolyai ebolydába szállítják.

Bombamerénylet a volt bolgár miniszter- elnök ellen

Cankoff sértetlen maradt,
kísérői azonban megsebesültek

Szofia, augusztus 18.

Belgrádon keresztül továbbított jelentés szerint Cankoff volt bolgár miniszterelnök ellen merényletet kíséreltek meg.

A volt miniszterelnök Szofia közelében tartózkodik az egyik kisebb fürdőhelyen. Szerdán délután két barátja társaságában sétált, amikor ismeretlen merénylők két bombát dobtak feléje s aztán elmenekültek. A bombák felrobbantak, Cankoff azonban sértetlen maradt. A szilánkok egyik kísérőjét súlyosan, a másikat könnyebben megsebesítették.

Természetesen nem kétséges, hogy politikai merényletről van szó, egyelőre azonban még semmi jelentés nincs arról, hogy melyik párt, vagy titkos szervezet tartotta szükségesnek a maga szempontjából a volt miniszterelnök halálát.

Ma már nincs sem tojás, sem baromfi-exportunk

Rége óta naponként 30—35 vagon tojás ment ki Romániából

Temesvár, augusztus 18.

Megdöbbentő erővel jellemzi azt a nemtörődömséget, amivel nálunk a legfontosabb kereskedelmi kérdéseket kezelik, az az egészen furcsa „körutazás”, amely miatt Románia egyik legfontosabb exportja, a tojásexport teljesen bedugult.

A konjunkturalis években a szezon idején napi 30—35 vagon tojást szállított külföldre Románia.

Amikor aztán a külföldi államok az ismeretes beviteli tilalmakat hozták, a tojásexport napi 20 vagonra esett. Ez volt a mennyiség akkor, amikor Franciaország, Csehszlovákia és Ausztria bevezette a kontingentálási rendszert. Mint mindig, ezuttal is nagy mulasztások történtek. A tárgyalásokon Románia kiküldöttjei megfigyelték a tojásról, erről a nagyon fontos kiviteli cikkről s

nem biztosítottak megfelelő kontingenst a román tojáshoz.

Két évvel ezelőtt már csak Németországra és Olaszországra szorítkozott a tojáskivitelünk. Ekkor hetenként a Bánság 5—8 vagon tojást szállított ki a német és olasz piacokra.

Ezelőtt egy évvel aztán az olaszok prohibíció importóját lehetetlenné tették, ezt a ki-

vitel is. Az új vám 200 ezer lejre tett ki vagononként, a 144 ezer darab tojásra tehát, a mennyi egy vagonba fér,

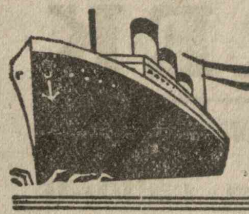
darabonként több mint egy lej vám jutott. A bánsági tojásexportőrök minden lehetőt elkövettek, hogy a kormányt közbelépésre bírják Olaszországban, ez azonban elmaradt s így még csak kísérlet sem történt arra, hogy veszendő tojásexportunkat megmentsük.

Ez év tavaszán aztán a németek is emelték a tojás beviteli vámját. A vám vagononként 280 ezer lej lett, amivel a Németországba való szállítás is teljesen lehetetlenné vált.

Ma már egyetlen tojással terhelt vagon sem hagyja el az országot, mert sem standardizált, sem ipari célokra szolgáló tojást nem szállíthatunk a külföldre.

A legutolsó vámemelésnél valamennyi exportországgal azonnal munkához látott és ki is eszközölték szinte valamennyien, hogy Németország a magas vámot 160 ezer lejre szálítsa le, ez a szállított vám azonban érvényes Jugoszláviára, Bulgáriára és Lengyelországra, Romániára nem. Jellemző, hogy még Lengyelország is el tudta ezt érni, bár közismertek a két ország közötti politikai ellentétek.

Nem jobb a helyzet a baromfiexportunk

UNITED
STATES
LINES

Mindenemü
felvilágosítást a

**CSIKÁGÓI
VILÁG-
KIÁLLÍTÁSRA
való utazásához**

az összes romániai

WAGONS-LITS || COOK
irodáktól kaphat.

latban sem. Ausztria és Csehország kontingentálása után még megmaradt az olasz piac, a hová hetenként 2—3 vagon baromfit szállítottunk. Nem tetszett ez Jugoszláviának és olyan rendszabályokat léptetett életbe, a tranzítószállításhoz, hogy azzal megölje Olaszországba irányuló kivitelt. Elrendelte, hogy nemcsak a vagon, hanem a ketreceket is plombálni kell.

Plombált ketrecekben nem lehet etetni és itatni az állatokat, tehát a szállítás teljesen lehetetlenség.

Érdekes az is, hogy ez a kisantantbeli testvérállam mivel indokolta nyilvánvalóan rosszindulatú viselkedését. Azt mondotta, hogy a román baromfizállítványok kísérői a döglött állatokat kidobálják a vasúti pályatesztre s ezzel behurcolják a ragályt Jugoszláviába is.

És a román kormánynak erre a suta indokolásra sem volt semmi olyan mondanivalója vagy intézkedése, hogy szövetséges államunkat jobb belátásra bírja. Ma már nincs sem tojás, se baromfiexportunk.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél** természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorjé megállapította, hogy a **Ferenc József** víz abszolút megbízható hashajtó.

OT EV UTAN...

**Halászhajók megtalál-
ták Guilbeaus francia
repülő gépének roncsait**

Tromsø, augusztus 18.

Tromsøből leadott távirati jelentések szerint két norvég halász messze bent a Jeges-tengeren, a Medve-szigetek közelében egy francia repülőgép roncsaira akadt. A jelentés óriási felitűnést keltett, mert

a francia repülőgép roncsaiban a jelentések nyomán Guilbeaus francia pilóta gépjére ismernek.

Guilbeaus öt évvel ezelőtt indult el az északi sark felé, hogy segítségére lehessen a balsikerű Nobile-expedíción elvesztett legénységnek. A bátor francia azonban áldozatul esett önfeláldozó készségének. Tromsø elhagyása után nem adott hírt magáról. Nyomtanul eltűnt a Jeges-tenger dermesztő ködében.

Nobilet és megmaradt legénységét később egy orosz jégtrórhajó megtalálta és megmentette, Guilbeausról azonban nem tudtak semmit sem felderíteni a segítségére kiküldött újabb repülőgépek. Ha aztán a mostani tromsøi jelentés igaz, úgy végre megtalálták lezuhant gépjének roncsait. Részletek azonban nincsenek s így a jelentést fenntartással kell fogadni.

Egészséges fényes
haj

FEKETEFÜT-EXTRA-SHAMPOON

...hajfény alatt

BCU Cluj-Napoca

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

A szerelem válljait párbeszédében

A szerelem egy költő és egy olyan hölgy közt, akinek semmi, de semmi érzéke nincs a költészet iránt

(A hölgy egy árnyas lugasban éppen uzsonnázik; tej, kávé, kuglof, vaj, méz, sonka, salátái van az asztalon és sok-sok könyv, folyóirat és újság. A hölgy a lehető legjobb étvágygal fogyaszt, közben olvas. Egyszer csak a lombszal szétmozog, finoman és halkán megjelenik a költő).

KÖLTŐ: Asszonyom, Juliám! Kegyed a szellem és a test e két örök követeleése közt úgy ül, okosan, gyönyörűen, szinte fenséggel, mint egy királynő.

HÖLGY (mivel éppen tele van a szája): Oh, Mefer...

KÖLTŐ: Pontoppidan és vaj. Móricz Zsigmond és virágillatú méz. Gide és a kávé egzotikus illata, Sudermann és a sonka józan polgáriassága... Asszonyom, kegyed a lélek és a hus kielégítésének oly harmónikus formáját találta meg, melyet nem bírok eléggé bámulni. Ez emelkedett, választékos, valószínűleg művészi, ez önre vall asszonyom.

HÖLGY: Ön tuloz, Mesterem.

KÖLTŐ: Nem, csak megállapítok. Kegyed az emberi táplálkozás e kettősségét egy egyesítő időben és formában, hogy ehhez az asztalhoz el kellene zárandokolnia az emberiségnek, hadd lássa, hogy milyen egy igazán terített asztal.

HÖLGY: Ön Mefer. (Mert megint tele van a szája.)

KÖLTŐ: Igen, emellé az asztal mellé egyaránt leülhet úgy a szellemileg, mint a fizikailag éhes és mindakeltő kielégítve állhat fel.

HÖLGY: Foglaljon helyet Mester, persze ne hogy célzásnak vegye ezt.

Költő (könnyed akar lenni): Ugyan asszonyom, elfordul az, hogy néha-néha meghülünk.

HÖLGY: Önt már csak az istenek mennek asztalukhoz invitálni, Mester!

KÖLTŐ: (kézzel-lábbal tiltakozva): A, dehogy, ugyan-ugyan... Bár nem szeretném megzavarni e ritka csendélet dus örömet.

HÖLGY: Bocsássa meg, hogy ilyen prózai miliőben fogadom, de most már azonnal végzek. (Kieszik egy hatalmas szelet sonkát.)

KÖLTŐ: Azt már nem, asszonyom, sőt kérem, hogy méltóztassék csak egész nyugodtan fogyasztani. Bár nem vagyok epikur, de a test pogány vágyai előtt ha nem is elragadtató, de megemelem a kalapomat.

HÖLGY: És nekem engedje meg mester hogy eme intimítást jegyezzen meg magának a „Lélekivók” halhatatlan szerzőjéről.

KÖLTŐ: Kitüntet vele, asszonyom. (Közlebb lép, a mustárt.)

HÖLGY: Minden sorát kívülről tudom és nincs nap, hogy meg ne füröszsem lelkemet aranyló optimizmusában. (Még egy szelet sonkát vesz ki.)

KÖLTŐ: Drága légtétel ez nekem a rám dübörgő bajok közepette... Hanem kegyed ugylátszik a sonka kövérjét nem szereti?

HÖLGY: Ki hinné Mester, hogy szárnyaló szelleme méltat efféle csekélységet... Tudja az isten, már négy éve nem eszem effélét.

KÖLTŐ: Hajh, négy év óta az én életem sonkájáról is más vágya le a kövérest.

HÖLGY (villáján egy nagy darab sonkával): Na látja, ez gyönyörű!

KÖLTŐ: Az. Ugyanígyenek vannak a sarki hentes kirakatában.

HÖLGY: Mesterem, ön máma kitűnő kedőben van. Persze, mindketten tudjuk, hogy az a mély és frappáns szimbólum a gyönyörű az ön élet-sonkájáról. Ilyfajta hasonlatokat csak a vajillatú dán költő-arisztokraták mernek megreszkírozni és ön, Mester.

KÖLTŐ: Oh igen, olykor-olykor én is megreszkírozok egy-egy adaggal és... és én nem vetem meg a zsírosát sem.

HÖLGY: Értem Mester! E kijelentésben maradéktalanul benne van az ön

Szinte unni kell már megírni, hogy Szabó Péter 23 éves nagyváradi munkanélküli borotválás és nyakkal öngyilkossági kísérletet követett el. Olyan mindennapos esemény, hogy felesleges újból megfogalmazni. Az ember kihuzza a tegnapi nevet és odairja a máit, kihuzza a máit és odairja a holnapit. Semmi változás, legfeljebb a borotvát kell néha kicserélni kötéssel, vagy a kötelet golyóval. Szabó Péter öngyilkossága is közömbös esemény, legfeljebb az kölcsönöz némi érdekességet a dolognak, hogy arra tévedt egy rendőr, ahol a munkanélküli reszelni kezdte a nyakát a Rasierapparat-tal és a halálraszántnak kiderült kezéből a szerszámot. Ha a rendőrségi üzem tagjai egyenként is felelnek ez intézményért és hibáik, illetve emberi megnyilvánulásai visszatartnak a Policista Anya-egyházra, akkor az ismeretlen rendőr a maga szerény életmentésével egy darabot levezel abból a tragédiából, amely a minap arra birt egy Encsel nevű foglyot, hogy a temesvári rendőrségen felakassza magát. A rendőr tehát érdemes szolgálatot végzett közgaz-galási szempontból is. De ezzel nem elégedett meg, hanem hóna alá kapta az öngyilkosjelöltet és elindult vele házról-házra, műhelyről-műhelyre, munkát keresni. Addig szaladgált, kért, keresett, kutatott, magyarázott és protezsált, amíg — bármily hihetetlen is ez, — egy külbárosi lakatosmester leszerződtette a tulvölégi pasasért és így Belzebubot, akit tudvaleg az öngyilkosok illetnek, megfosztott egy lélektől. Az ember azt hinné, hogy a rendőrt majd megdicsérik, előléptetik, jutalmazzák. Félünk azonban tőle, hogy nem így lesz. Ugyanis megmentett egy életet és ez élet részére existenciát kapart elő. Tartani kell tőle, hogy kiebrudalják, amiért a hatósági hagyományokkal így mereven szembeszállt.

— BETEG A KIRÁLY ÉS A TRÓN-ÖRÖKÖS. Bukarestből jelentik: A királyi palota marsalli hivatala jelentő, hogy úgy a király, mint Mihály nagyvajda könynyebben megbetegedtek. Jelentések szerint Vajda miniszterelnök szintén ágybanfekvő beteg.

— BALTIBAN AGYONLÖTTE MAGAT EGY KAPITÁNY. Baltiból jelentik: A balti helyőrség egyik fiatal tisztje, Florin kapitány szerdán este 7 órakor agyonlötötte magát. Hátrahagyott leveleiből kiderül, hogy tettét féltékenységekben követte el.

— A KOLOZSVARI RENDŐRSÉG HILREI. Tudósítónk jelenti: Weisz Dávidné, Kinizsi-utca 2 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik szerda délből távollétében lakásába hatoltak és egy ágyterítőbe csomagolva sok ruhaneműt vittek magukkal.

— Kovács Albert, Ferencz József-ut 99 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Széchenyi-téren zsebéből 490 lejű loptak el. — Deretei Mária, a Magyar-utca 71 szám alól jelentette a rendőrségen, hogy Bakó Károly 12 éves Andor nevű kislányt szerdán hozzákülte, a gyermek azonban utközben eltűnt. A rendőrség mind a három esetben nyomozást indított.

— A páris-bukaresti vonat csempészfejedelme. Bécsből jelentik: A törvényszék szerdán foglalkozott Koss jügoszláv állampolgár ügyével, aki a Páris-Bukarest között közlekedő nemzetközi gyorsvonaton hónapokon keresztül rendszeres csempészkereskedelmet folytatott. Koss titkos rekeszeket és fiókokat helyezett el a vonatokon, amelyben zavartalanul csempészhettek mindent, amíg rá nem jöttek. A bíróság Kosst 8 havi börtönbüntetéssel sújtotta.

nemes konzervativizmusa.

KÖLTŐ (csak úgy futólag megszagolja a sonkát): Mim van benne kérem?

HÖLGY: Önnek az egész csodálatos egyénisége. És kiérzem parabolájából azt a burkolt hitvallást, mely megerősíti felfogásomat — aminek több szerény írásomban már hangot is adtam — hogy ön nem forradalmi Mester. Ön nem fordul bizonyos osztályok ellen, még ha azokon rajta is van az a zsír aminek valahonnan hiányoznia kell.

KÖLTŐ (tárgyilagosan): Oh kérem, én nem ragaszkodom feltétlen zsiradékhoz, lehet az méz, esetleg vaj is.

HÖLGY (megtorli a kezét): Na, én végzetem.

KÖLTŐ (gyorsan, mert fenyeget, hogy leszedik az asztalt): Éppen most dolgozom egy művemem, melyben azt igyekszem kihozni, hogy egyik vagy másik társadalmi osztály mennyiben, illetve mennyivel járul hozzá az élet előbbre viteléhez. Mert e téren a mennyiséget összehasonlítom a minőségével. Például, hogy szemléltetően magyarázzam... méltóztasson figyelni.

HÖLGY: Ah Mester, csupa fül vagyok.

KÖLTŐ: Ez esetben az egyes társadalmi osztályok teljesítő képességét jelentse az itt látható holmik kalória-értéke.

Na most: ez a sonka teszem azt egy vagy-komplekszum és ez a vaj egy másik vagy-komplekszum. A sonka és a vaj kalora értéke ismeretes, hogy különböző. Ha tehát a sonkából levágok egy darabot... így, (levág egy hatalmasat... természetesen, hogy a vajból, a kalória-értékük különbözőségéből kiindulva, nem vághatok le ugyanakkorát, hanem valamivel kisebbet... így, (A vajból is

— TANÁCSKOZIK A LIBERÁLIS-PART. Bukarestből jelentik: Duca, az öliberálispart elnöke Bukarestbe érkezett, ahol csütörtökön délelőtt tanácskozással össze Anghelescu és Tatarescu liberális vezérferfiakkal. A megbeszélések egész délelőtt tartottak, de a liberálispart keblében mutatkozó egyenlenségeket nem sikerült teljesen elsimítani. Szó esett a két liberálispart egyesítéséről is.

— Előkerült a sikkasztó cipész-mester. Temesvárról jelentik: Weisz János, temesvári cipész-mester, aki a temetkezési egylettől, amelynek elnöke volt, 59 ezer lejű sikkasztott, nyomtalanul eltűnt. Az eltűnt ember szerdán végre előkerült, a Scuder-parkban találta rá a járőrelők borzalmasan összevert állapotban. Az előkerült cipész-mestert kórházba szállították, ahol őrizet alatt áll.

— KÖZIGAZGATÁS — FEJBEVERÉSSEL. Kolozsvárról jelentik: Megirtuk már, hogy Mihutiu Ioan borrévi bíró karóval leütötte Turdean Simon legényét, aki a lopott fát a bíró felszólítására nem akarta lerakni a község háza udvarán. A tor-dai törvényszék a bírót néhány héttel elölt 6 hónapi fogházra ítélte. A kolozsvári tábla most foglalkozott az ügygel és helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

— HERRIOT SZABADKA DISZPOLGÁRA. Belgrádból jelentik: Szabadka városa azzal a kéressel fordult Herriot-hoz, a nagy francia államférfihez, hogy látogasson el hozzájuk, mert át akarják adni diszpolgári oklevelét. A városi tanács tervbevette, hogy Herriot-ról egyuttal egy teret is elneveznek.

— A sokgyermekes anyák ünnepe Budapesten. Tudósítónk jelenti: Évek óta szokás Budapesten, hogy a Szent István napjával kapcsolatos ünnepek előtt ünnepséget rendeznek a sokgyermekes anyáknak is, akiket a kormány és különböző társadalmi egyesületek adományaival

lövag ugyanakkorát.) Mikor ez meg van, akkor jönne a népközösség tulajdonképeni törzsvagyona, amely még ma is a buza, melyet jelentősen eme kenyér. Eből bizony már jókora kell, hogy meg legyen az összhang, az egyes társadalmi osztályok produktumainak belső értéke közt.

HÖLGY: Igen, igen... Remek... Micsoda logika!

KÖLTŐ: Szóval, ha én most ezen a tányéron csak a mennyiséget nézem, akkor súlyos nézeteltérések támadhatnak, éppen azért be kell hatolnunk a lényegbe és... és ezt próbálom meg könetkező művemben. Fényt deríteni az elosztódás misztériumára.

HÖLGY: Remek lesz Mester! Már előre köszönöm azt a gyönyörűséget, mellyel e művével fog szerezni a világnak és nekem.

KÖLTŐ (a tányéron levő sonka meg vajdarabot tologatva, szórakozottan): Igen... igen... Juliám.

HÖLGY: Mesterem... (Csend)

KÖLTŐ: Érdekes, ha így nézem a tányérról előttem, e vaj meg e hus örök szenzációjával, mintha egy angyali kéz rakta volna elem.

HÖLGY (álmatagon): Mesélj költőm, mesélj...

KÖLTŐ (kissé idegesebben): És már csak a szavak igaz gyöngyeit kellene elem pergesse a szív és a megértés ragyogásával, mintegy az anyaság meleg mozdulatával: „Láss hozzá gyermekem” vagy a nép egyszerű szavaival: „Fajlon abból amit az Isten adott...”

HÖLGY (feje a költő vállára billen): Milyen gyönyörű... Lelkemet bepölyölöm szavaid selymébe... Folytasd, foly-

ABLAK

Fehérítse meg fogait!

3 árnyalattal 3 nap alatt

Ha minden igyekezete hasztalan és fogai mégsem szépek és fehérek — tegyen kísérletet egy centiméter nagyságú KOLYNOS fogpasztával, száraz fogkefére nyomva. 3 nap alatt fogai 3 árnyalattal fehérebbek lesznek. KOLYNOS megöli a szájüregben levő a fogszut okozó veszedelmes baktériumokat. A fogaknak megadja a gyöngyház ragyogását, anélkül, hogy a fogzománcot megtámadná. A leggyógyaságosabb — egy centiméter elég.

KOLYNOS
az antiszeptikus
FOGKRÉM!

ból dusan meg is ajándékoznak. Ebben az évben szerdán délután tartották meg ezt az ünnepélyt, amelynek során 105 anyát ajándékoztak meg és több mint száz anyának postán küldötték ki az ajándékosomagot. A legszebb ajándékot Friedlajosné kapta, akinek 21 élő gyermeke van. Utána Binder Mátyásné következett 19 élő gyermekkel, majd Madoncski Jánosné 18 gyerekkel. A megajándékozottak közül a legkevesebb gyermekes anyának is 12 élő gyermeke van.

A grivítai perben Iolynak a védőbeszéd

Bukarest, augusztus 18.

A grivítai műhelyek munkásainak csütörtöki tárgyalásán Filotti ezredes, a bíróság elnöke bejelentette, hogy

a szabadlábra helyezett munkásokat a bíróság ismét letartóztatja. Ezt az intézkedést a bíróság azzal indokolja, hogy a szabadlábrahelyezettek nem jártak el pontosan a tárgyalásokra.

Ezután Negreanu Brigitta ügyvédő mondja el védőbeszédét, majd Traján Mihail ügyvéd beszél és azt mondja, hogy a felbujtókat kellene a vádlottak padjára ültetni nem pedig (a vádlottak padja felé mutat) „ezeket a szerencsétleneket”.

Doncei vádlott: Mink nem vagyunk szerencsétlenek!

Végül Constantinescu Virgil ügyvéd a vádlottak felmentését kéri.

tasd...

KÖLTŐ (idegesebben): Mit folytassak Julia, mit folytassak? Itt már a szavak feleslegesek, hisz te oly fenkölt és megértő vagy Juliám.

HÖLGY: Az vagyok, a tied vagyok. (Ugynevezett forró csókkal, ugynevezett letapasztja a költő száját, mialatt a költő önfelédten simogatja a — sonkát.)

KÖLTŐ (kibontakozik az ölelő karokból): Most már mi lesz itt... ezzel? (A tányéron levő sonka meg vajdarab-ra mutat).

HÖLGY: Ah, bocsásd meg el is feledtem!

KÖLTŐ: Angyal, még sose késő.

HÖLGY: Bocsásd meg feledékenységemet... (A ház felé kiált): Maril!

KÖLTŐ: De édes szivem, minék olyan nagy dolgot csinálni. (Arra gondol, hogy itt van kés-villa).

MARI: Parancsol nagyságos asszonyom!

HÖLGY: Mari, szedje csak le az asztalt.

KÖLTŐ: Oh, (Eltakarja szemét).

MARI (leszedi az asztalt és távozik).

HÖLGY: És most csak hárman vagyunk: te, én és a mi nagy-nagy szerelmünk.

KÖLTŐ: Igen. (Hosszan és szomorúan néz a távozó szobalány után.)

Komoly képviselő

kiterjedt összeköttetésekkel, tökéletesen bevezetve, elsőrendű referenciákkal, képviselöket keres Bukarest részére. — O. Blumenfeld, Str. Legiaturului 8. Bukarest 1.

Tervezet, amely megoldja az évek óta vajudó moc-kérdést

Az Erdélyi Fakereskedők Egyesületének a vándorfakereskedele n rendezésére kidolgozott tervéből mindenki profitál: a mőcök, a kereskedők és a közönség is

Arad, augusztus 18.

A napokban jelent meg dr. Popa Jonelnek, az ujonnan kinevezett mőc kormánybiztosnak nagyon érdekes és sok figyelemre méltó röpirata a „mőc kérdésről”. A röpirat, az immár évek óta keservesen vajudó mőc-kérdés megoldására néhány megoldási lehetőséget sorol fel, amelyek között a legfontosabbként említi a mőcvidéki nagy erdővállalatok megsegítését, hogy ezek ismét teljes tempóval felvegyék a munkát s így mintegy tízezer hegyilakosnak adnának kenyeret.

Eltekintve attól, hogy ez a megoldási lehetőség szemmel láthatólag csak papírforma, a melyet, — mint a többi felsorolt pontokat, — megvalósítani nem lehet, — hiszen csak tudnák a módját, hogyan lehet a válságfrontot áttörni s munkához juttatni a vállalatokat, — ettől eltekintve is, dr. Popa Jonel terve csak közvetett segítséget nyújtana az évek hosszú sora óta nyomorgó és egyre elkéserelettebb mőcöknek. Ezzel szemben most egy olyan megoldási lehetőség indult el a megvalósulás útján, amely

nemcsak a mőc-kérdést oldaná meg egy csapásra, de Erdély közönségét is állandóan olcsó faanyagkészletekhez juttatná

és emellett a fáarak általános leszállításához vezetne. Még egy fontos szempont érvényesülne ennek a kérdésnek ilyen megoldásánál s ez a szempont: Erdélyi fakereskedői formálisan megmenekülnének az összeroppanástól, amelyre a ma még teljesen rendezetlen vándorfakereskedelem fenyegeti valamennyiüket.

Mint egyik előző lapszámunkban már közöltük, az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete vasárnap, e hó tizenharmadikán Aradon megtartott rendkívüli közgyűlésén azt az egyhangú határozatot hozta, hogy a vándorfakereskedelmet szabaddá tévő sérelmes miniszteri rendelet visszavonása érdekében haladéktalanul megteszi ugyan a szükséges tiltakozó lépéseket, ezzel párhuzamosan azonban megkísérli a kérdést a CAPS támogatásával üzleti alapon megoldani és az előzetes tárgyalások lefolytatására egy háromtagú bizottságot delegált.

A terv megoldására vonatkozólag kétféle megoldás lehetősége merült fel és pedig az egyik, hogy

a CAPS vásárolja össze a mőcvidéki lakosság által termelt összes fűrészelt faanyagokat, amely a méret és minőség szempontjából megfelelnek,

ugy a belföldön, mint a külföldi piacokon bevezetett klasszikusnak és méreteknak és az erdélyi fakereskedők kötelezzék magukat, hogy az ilymódon összevásárolt árut a CAPS-tól az átvételi árban, amelyhez hozzáadandók lesznek a CAPS részéről felmerült rezsköltségek, átveszik.

A második elképzelés szerint egy konzorcium alakítandó, a vándorfakereskedelem által érintett két-háromszáz erdélyi detailfakeskedő részvételével, részvényszerinti alapon,

amelynek mindegyike legalább egy darab 5000 lej névértékű részvényt volna köteles jegyezni és minden részvény után legalább egy vasúti kocsiarokmány fűrészárut a beszerzési áron átvenni.

Az előzetes kalkuláció szerint ennek a tranzakciónak lebonyolítására egy-másfél millió lejig terjedő részvénytőke teljesen elegendő lenne, mivel az előzetes tervezet szerint a részvényesek által átveendő faanyag azonnal készpénzben lenne kiegyenlítendő.

A kérdések illetőleg megoldása az összes érdekelt felek megelégedésére oldaná meg a kérdést, mivel a házali fakereskedőknek sem kellene az áruikkal sokszor hetekig szekerezni városról-városra, amíg termelvényeiket elad-

ják. A közgyűlésen elhangzott az egyik erdélyi nagyobb fatermelővállalat képviselőjének egy olyértelmű indítványa is, hogy

a mőcvidék lakossága által termelt fűrészelt faanyag a termelő vállalatok közbenjöttévei vásároltassék össze, illetve az egész tranzakció az ő bekapcsolásukkal bonyolítottassék le.

Ez a megoldás azonban az érdekelt detailfakeskedőknek azért nem felel meg, mivel ebben az esetben nekik kellene a szükséges forgótőkéről gondoskodni és a lebonyolítást is igen körülményessé és hosszadalmassá tenné. A közgyűlésen kialakult vélemény szerint feltevé, hogy a CAPS a tranzakció lebonyolítására nem vállalkozik, a legmegfelelőbbnek mutatkozik egy külön részvénytársaság létesítése, amely szerint az egész ügy lebonyolítása az érdekelt fakereskedők minden külön pénzübeli megterhelése nélkül lehetséges volna.

A fakereskedők természetesen igen nyugtalanul szemlélik az ügy fejleményeit, mert hiszen nagyon érzékenyen érinti őket ez a kérdés. Nemcsak arról van szó, hogy a mőcárak szervezett felvásárlásával az ő eladási kontingensük csökken jelentős mértékben, de arról is, hogy ha ennek a szervezetnek megalakítását valóban a CAPS veszi kézbe, úgy a detailfakeskedők, akik az árut átveszik, általában a CAPS kereskedelmi relációiba kapcsolódnak be, idecsúsznak és elmaradnak a magánfatermelőktől.

Igy most már megindult a versengés a felvásárló szervezet megalakításáért a CAPS és a magántermelők között. Annyi azonban most már bizonyosnak látszik, hogy a szervezet megalakul s ezzel a mőcök állandó piacot, elhelyezkedési lehetőséget találnak termelvényeikre. Jól járnak a kereskedők is és jól jár a közönség is, mert nagymennyiségű, nagyon olcsó fa rendszeres forgalombahozataláról van szó.

A kismalmosok és a cséplőgép tulajdonosok a patenta fixa alá tartoznak

A hitelező és az adós adóvallomása

Bukarest, augusztus 17.

A pénzügyminiszterium a napokban a közvéleményt közelről érdeklő alábbi rendeleteket adta ki:

Az adósságrendeletéről szóló törvény egyes szakaszainak könnyebb alkalmazása céljából, annak megállapítására, hogy a városi adósok elvileg jogosítva vannak-e a konverzió előnyeinek élvezésére, továbbá, hogy a falusi adósoknak milyen részleteket kell fizetniük, a pénzügyigazgatóság az érdekelt hitelezőknek másolatokat állíthatnak ki adósai adóvallomásairól és egyéb adóügyi aktáiról.

— A fináncgárdák parancsnoksága arról panaszkodik, hogy a fináncok által kiírt büntetések behajtása gyengén megy. A jelentés szerint ebben a kincstár alkal-

mazottjai is bűnösök, mert nem lépnek fel eléggé erővel, sőt gyakran ők maguk tanácsolják az adózóknak, hogy fizetés helyett felebbezzenek. A pénzügyminiszter türethetetlenül nyilvánítja ezt az állapotot, és utasítja alantasait, hogy a külföldi szigorú büntetés terhe mellett minden erejükkel igyekezzenek segíteni a büntetések behajtásában.

— Végül a pénzügyminiszterium több panasz elintézésére kapcsán felhívja a pénzügyigazgatóságok figyelmét, hogy a kismalmosok és cséplőgéptulajdonosok az 1933 március 18-iki törvény értelmében a „patenta fixa” vagyis szabott adókules alapján adóztatandók meg s ezen minősítés alól nem vonhatók ki, más adókategória alá.

Angol kereskedők közvetíteni akarnak Románia és Oroszország között

Ujabb nehézségek a román-magyar fuvardíjelszámolásban

Bukarest, augusztus 18.

Hírek terjedtek el, hogy Románia és Szovjetországnak között kereskedelmi forgalom létesül.

Ezt a híradást alátámasztja, hogy egyes kelet-európai államok Londonban a Szovjettel kereskedelmi szerződést kötöttek. A napokban egy angol cég tudomására hozta a román kereskedelmi köröknek, hogy

bármilyen kereskedelmi vagy hitelügyletet szívesen közzel Oroszországgal. Ez úgy jönne létre, hogy amennyiben a román kereskedők körében érdeklődés mutatkoznék orosz áruk iránt, vagy román árukat akarnának Oroszországba eladni, úgy az angol cég leküldené egyik megbízottját Romániába hogy a megállapodást megkösse.

Az angol cég ajánlata állítólag igen

alkalmas volna a kereskedelmi kapcsolatok létrehozására a két állam között.

Ugyanitt közöljük azt is, hogy a román magyar vasúti egyezmények körül az utóbbi időben súlyos bonyodalmak jelentkeztek. Mint ismeretes, a román vasutak május elsejére felmondták a díj-szabási egyezményt Magyarországnak, Ausztriának, Németországnak, Lengyelországnak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának.

Időközben azonban a vasutigazgatóság megmondolta a dolgot és

Magyarország kivételével, hivatalosan a régi tarifát tartotta fenn.

Ezóta a magyar-román viszonylatban a fuvardíj-szabás ügyének rendezetlensége jelentékeny költségtöbbletet okoz. Míg azelőtt a díjtételeket a két állam közötti vasúti forgalomban a feladó vagy ékezési

állomáson el lehetett számolni, most úgy a kivitelnél, mint a bevitelnél

a kereskedőknek kétszeres fuvardíj elszámolással kell bajlódniuk.

A román exportőrök és importőrök kérvénnyel fordultak az illetékes hatóságokhoz, hogy kezdjenek tárgyalásokat Magyarországgal az állapot megszüntetése érdekében.

KÖZGAZDASÁGI HÍREK

— Harminckétezer csőd. Bukarestből jelentik: A bírósági statisztikai jelentések szerint Romániában az utóbbi négy év alatt a csődök száma 31.660 volt. 1929-ben 6895, 1930-ban 7595, 1931-ben 9095, 1932-ben pedig 8075 csőd fordult elő. Ez a szám mindennél jobban rávilágít a legutóbbi évek gazdasági viszonyainak alakulására, A múlt évben csődbejutott vállalatok aktívái 400 millió lejre, passzívai pedig köztül 800 millió lejre rugtak.

— Csehország a gyümölcsbevitelnél mérsékelte a forgalmi adót. Prágából jelentik: A cseh-szlovákiai gyümölcsbevitelben érdekelt államok kívánságára a napokban kormányrendelet jelenik meg, amely a legtöbb gyümölcsfajtát magában foglaló 37 vámtételre vonatkozó alacsonyabb forgalmi adó átalányteteleket már augusztus 16-tól, illetve a következő években már július 1-től lépteti életbe. Eddig ezek a mérsékelt tételek csak szeptember 1-én kerültek alkalmazásra.

— A FRANCIAORSZÁGI TOJÁSSZALLÍTÓ MÁNYOK MEGJELÖLÉSE. Párisból jelentik: A francia hivatalos lapban rendelet jelent meg, mely a külföldről származó tojás eredetének megjelölését kötelezővé teszi, az alantak szerint: Bármely országból származó, idegen eredetű baromfifajta, legyen az hűtőtőgy vagy nem, csak akkor importálható, hozható forgalomba, illetve adható el Franciaországban, ha az alanti feltételek szerint, a származási ország jelével van ellátva. Úgy a kismint a nagyforgalomban a származási ország a tojás héján legalább 2 mm. magas, latin betűkkel, kitörölhetetlen, látható és jól olvasható írással feltüntetendő. A héjában lévő tojás, továbbá a folyékony, száritott, vagy bármely más formában eladásra kerülő tojás külön burkolatát ugyanolyan jelzéssel kell ellátni, legalább is 2 cm. magas, latin nagybetűkkel, kitörölhetetlen, látható és jól olvasható írással.

Carlos Manuel de Cespedest, Kuba volt washingtoni követét, az elmenekült Machado kormányelnök utódává nevezték ki.

MACHADO ESETE

Szenyor Machado, Részvétem ön iránt Szívből fakadó. Mert bármily szép is Kuba, Nem cserélnék önrel, Ha az elnök személye olt csak Hekuba.

A CS. F. K.

Egy francia városban megalakult A Csalódott Férjek Klubja. Az ötlet remek! De csak a jó Isten tudja, Hol találunk olyan helyet, Ahová — bocsánat a szavamért — Valamennyi csalódott férj Belefér.

Holnap kezdődik az uszóbajnokság versenye

Bukarest, augusztus 18

Augusztus 18-án és 19-én, tehát pénteken és szombaton kerül sor a bukaresti nagystrandon Románia 1933 évi uszóbajnokságára, melyen részt fognak venni az ország minden részéből Románia legjobb uszói. A marosvásárhelyi uszóverseny óta ez lesz a második legnagyobb uszóesemény Romániának, amelyet még külön az a tény is emel, hogy a bajnoki címekért, megy.

Itt említjük meg, hogy a román uszósportcsapat ezidén nem hozhatja le a budapesti MTK uszócsoapatát, mert erre a bajnokság megrendezése miatt anyagi fedezettel sem rendelkezik. Jövőre azonban egészen biztos, hogy lejönnek az MTK uszói.

— NAGYVÁRADAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Fürst Rudolf vendéglőst, egykori üzismert kereskedőt csendes társa, Popa Joan család és sikkasztás miatt följelentette. Popa Joan bejelentett kára 53 ezer lej. Fürstöt letartóztatták és átadják az ügyésznek. — Szabó Péter 23 éves munkanélküli a ligetben borotvával öngyilkosságot akart elkövetni, de a szolgálatos rendőr észrevette szándékát és kiűzte a borotvát a kezéből. A rendőrt egyébként annyira meghatotta a szerencsétlen fiatalember nehéz sorsa, hogy személyesen keresett alkalmazást a megmenekült öngyilkosjelöltnek. Szabó egy lakóhelyen talált alkalmazást a derék rendőr segítségével. — Szeptember 12-én a vendéglősök országos kongresszus tartanak Nagyváradon. — Tripa Demeter 20 éves csavargó a Nagyváradon tojással megdobálta a vásárosokat, majd az előzetes rendőrt is megtámadta. Előállították a rendőrségen.

— REFORMATUSOK ÉS UNITARIUSOK KÖZÖS ISTENTISZTELETE. Csikvártól jelentik: A brassói magyar reformatárius esperes átírásban értesítette Tárnics csikszereadai reformatus esperest, hogy vasárnap istentiszteletet szeretne tartani csiki híveinek. Takács esperes ez alkalomra készséggel engedte kollégája rendeltetésére a templomot s így jövő vasárnap a csiki protestánsok együttesen tartják az istentiszteletet az alkalomnak megfelelő ünnepi keretek között.

— BIRKÓZÓVERSENY LUGOSON. A lugosi Makabi birkózóversenyén a temesvári TAC öt, a Makabi két súlycsoportban győzött.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.